

DEBRECZENI UJSÁG

MERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATALI
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 25-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR.
HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.) 10 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 32. SZÁM

A kormányzóhelyettes

Méltóságának alkotmányos és közjogi keretek között való megteremtése ma kétségtelenül a legaktuálisabb helpolitikai kérdés. Ennek megoldását van hivatva előkészíteni és elő alá hozni az a történelmi jelentőségű törvényjavaslat, amelyet Bárdossy miniszterelnök hétfőn nyújtott be a Házban.

Közjogunknak határozott hiánya volt az, hogy az államfői jogkör gyakorlásának folytonosságáról eddig nem történt gondoskodás az államfő helyettesítése után, holott a magyar közjogban az államfő helyettesítése mindig fennállott. A király helyettese tulajdonképpen a nádor volt. A Kormányzó ur 22 év óta mondhatni egy napi pihenésnélkül viseli az államfői tisztet és viselni fogja Isten segítségével és az egész magyar nemzet javára még nagyon sokáig. De senki sem lehet mentes a betegségtől, egy betegséget követő pihenő idővel az államfőt teendőitől és az előrelátó kormányzat gondoskodik az államfő helyettesítéséről, hogy mikor arra szükség van, az államfő helyettese már rendelkezésre álljon és tisztessége ne legyen előtérbe ismeretlen. A legtöbb külföldi államban is létezik az államfő helyettesének tisztje.

Nálunk csak arról van szó, hogy a Kormányzó állandó helyettesítéséről történjen gondoskodás. A helyettes személyét a törvényjavaslat nem jelöli ki. Minden gondoskodás megtörtént arra nézve is, hogy a Kormányzó úr helyettesi tisztjét az arra hivatott alkotmányos fórum töltse be megfelelő jellel.

A jelöltnek természetesen teljes mértékben kell bírnia a Kormányzó úr bizalmát, mert lehetetlen állapotot idézne elő, ha az államfő és helyettese között ellentétek merülnének fel.

Igy a jelöltek személyét, akik közül a helyettes választják, vagy a Kormányzó úr jelöli ki, vagy ha a jelölés jogával nem élne, a jelölést az országgyűlés eszközözi. A választást mindenképpen az országgyűlés ejti meg.

A választáshoz a Kormányzó úr jóváhagyása szükséges. Arról is gondoskodás történt, hogy a kormányzó helyettese ne saját maga, hanem az államfő nevében gyakorolja a tisztet, tehát a kormányzó jogkörén semmi csorba ne essék. A kormányzó tiszt megüresedése esetén a kormányzó-helyettes az új kormányzó megválasztásáig gyakorolja a tisztet. A kormányzó helyettesi ugyanaz a jogkör illeti meg, mint az államfőt, kivéve az utódjelölést.

Az egész magyar nemzet a legnagyobb megnyugvással fogadja ezt az előrelátó törvényt, amely a nyugodt országlás rendjét és folytonosságát hivatott biztosítani. Magyarországot mindenki a rend országának ismeri és tiszteli. A tökéletes rendhez közjogi értelemben éppen csak ez a törvény hiányzott. Most a Kormányzó bírel előrelátása ezt a hiányt is betölti.

Japan csapatok partra szálltak Szingapur szigetén

Bárdossy miniszterelnök benyújtotta a Házban a kormányzóhelyettesről szóló javaslatot

A nagyfajosságú törvényjavaslat szerint a Kormányzó kívánságára történik a választás a helyettes a Kormányzó által ajánlott jelöltek közül választja az országgyűlés együttes háza — A MÉP értekezlete már letárgyalta és elfogadta a törvényjavaslatot

Budapest, február 9. A képviselőház hétfői ülésén **Tasnádi Nagy András** elnök felolvasta a délvideki, felvidéki és kárpátaljai területek új képviselőinek a nevét. Ezután a délvideki képviselők ünnepélyesen bevonultak a képviselőházba. A Ház tagjai percekig tartó ünnepi fogadták őket. Velük együtt elénekelték a **Himnusz**ot.

Utána **Tasnádi Nagy András** elnök méltatta a mai nap jelentőségét. Szeretettel köszöntötte a Délvidek képviselőit, kegyeletes szavakkal emlékezett meg a felszabadítás borsóiról, majd a visszatért magyarságot köszöntötte, hangszóval, hogy felajánljuk nekik testvéri jobbnakat és kérjük, hogy ne érezzék magukat jövevényeknek, hanem hazatérteknek.

A délvideki képviselők nevében **Nagy Iván** mondott köszönetet a megfogadtatásról. Hálásan szólt a Kormányzóról, aki a Délvidek felszabadítására történelmi napirányos kiadta, majd Németország és Olaszország barátságát méltatta. Köszönetet mondott **Bárdossy László** miniszterelnöknek és kormányának, végül pedig hitet tett az igazi magyar politika mellett.

Ezután a képviselőház a mérlegügyi törvények módosításáról szóló javaslatot tárgyalta, amelyet **Sitz János** előadó beszéde után a Ház hozzászólás nélkül elfogadott.

Az orvosi törvényjavaslat

Ezután rátértek az orvosi törvényjavaslat tárgyalására, amelyet **Téglásy Béla** ismertetett.

Matolesy Mátyás kifogásolta, hogy a javaslatban nincs benne az, hogy ki zsidó és ki nem tekintendő annak. Kérte, hogy a zsidó orvosok csak zsidó betegeket kezelhessenek. A javaslatot nem fogadta el. **Incze Antal** mindenekelőtt pártja nevében üdvözölte a délvideki képviselőket. Kérte az orvoskérdés gyökeres megoldását.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter rövid válaszában hangsúlyozta, hogy az egészségügyi téren megoldandó kérdések nem tartoznak ehhez a javaslathoz. A kamarai törvények rendelkezése értelmében az orvosok a betegek kívánságára, vagy consilium tartása céljából bárhova elmozdíthatók. A képviselőház a javaslatot általánosságban egyhangúan elfogadta.

Ezután **Szinyei Merse Jenő** elnök az ülést felfüggesztette.

A képviselőház ülését 2 óra után nyitotta meg újból **Szinyei Merse Jenő** elnök. Bejelentette, hogy a miniszterelnök kíván szólni. **Bárdossy László** miniszterelnök ekkor benyújtotta a Kormányzó helyetteséről szóló törvényjavaslatot. Közölte, hogy a törvényjavaslat tárgyalásának idejére előadónak **Putnoky Mór**ot kérte fel. Kérte a javaslat áttételét a közjogi bizottsághoz és kérte a sürgősség kimondását.

Törvényjavaslat a Kormányzó-helyettesről

A javaslat többek között a következőket tartalmazza:

Az országgyűlés a Kormányzó kívánságára a Kormányzó-helyettes választ. A Kormányzó ajánlasi jog illeti meg. Legfeljebb három jelöltet ajánlhat és csak az általa ajánlottak közül lehet választani a Kormányzó-helyest.

A választást az országgyűlés két háza együttes ülésén ejti meg. Az együttes ülésnek hatádkéntalanul és pedig legkésőbb a Kormányzó kívánságának köztesételtől számított 8 napon belül kell összejúlnie. Az együttes ülést csak akkor lehet megtartani, ha a felsőház és a képviselőház tagjainak legalább háromötöd része jelen van. Ellenkező esetben az ülést a következő napra kell halasztani és akkor összesen legalább 300 felsőházi tagnak és képviselőnek kell jelen lennie.

A szavazás titkos. Ha a Kormányzó nem élt ajánlasi jogával, akkor a két Ház jelöl. Jelöltnek csak azt lehet tekinteni, akit az országgyűlésnek együttes ülésén a jelenlévők legalább 150 tagja kíván. Ha csupán egy olyan jelölés van, amely a feltételeknek megfelel és az aláírásk száma meghaladja az országgyűlési tagok számának kétharmadát, akkor az elnök az egyetlen jelöltet, szavazás nélkül megválasztott Kormányzó-helyettesnek jelenti ki. Ellenkező esetben szavazást rendel el.

Ha a Kormányzó ajánlasi jogával élt és a kormányzó kézirat felolvastása után az együttes ülés egyetelmű akarata közfelkiáltással, kétséget kizáró módon megnyilatkozik, az elnök mind a jelölés, mind a választás elfogadását mellőzi és meg-

választott Kormányzó-helyettesnek jelenti ki azt, aki iránt az országgyűlés bizalma közfelkiáltással megnyilatkozott.

Amennyiben az ülésen jelenlévők számának egyötöd része szavazást kér, ezt el kell rendelni.

A Kormányzó-helyettes megválasztásához a Kormányzó megerősítése szükséges.

A Kormányzó-helyettes esküje

A Kormányzó-helyettes esküt tesz, mely így hangzik:

„En, megválasztott Kormányzó-helyettes, esküszöm az élő Istenre, hogy Magyarországhoz és Magyarország Kormányzójához hű leszek, az ország törvényeit, jó és helybenhagyott szokásait megtartom és másokkal is megtartatom. Függetlenségét és területét megvédem. Kormányzó-helyettesi tiszteletet az alkotmány értelmében az országgyűléssel és a Kormányzóval egyetértésben a felelős minisztérium által gyakorlom és mindent megteszek, amit az ország javára és dicsőségére igazságosan megtehetek. Isten engem úgy segítjen!”

A Kormányzó-helyettes jogköréről szóló rész úgy rendelkezik, hogy a helytest az alatt az idő alatt, míg a Kormányzót tisztének személyes ellátásában távollét, betegség, vagy más ok akadályozza, úgyszintén a kormányzó tiszt megüresedése esetében a kormányzó hatalomban foglalt jogoknak a Kormányzó nevében való gyakorlását megilleti, kivéve az utódajánlasi jogot.

Jogköre

A minisztérium a Kormányzó intézkedése alapján, ha pedig a Kormányzó az intézkedésben akadályozva van, enélkül is közzéteszi, hogy a kormányzó hatalmat a Kormányzó-helyettes, melyik naptól kezdve gyakorolja és közzéteszi azt is, hogy a hatalom személyes gyakorlását a Kormányzó mely naptól kezdve veszi át újra.

A Kormányzó a miniszterelnök ellenjegyzésével a Kormányzó-helytestet megbízhatja, hogy a hatáskörébe tartozó egyes teendőket a Kormányzó nevében elvégezze.

A Kormányzó-helytestet a Főméltóságú Kormányzó-helytestes-Úr címhasználatára illeti meg és tekintettel arra, hogy a kormányzó h-

talimat gyakorolja-e, vagy sem, ugyanaz a büntetőjogi védelem, mint a Kormányzót.

Mihelyt az új Kormányzó letette az esküt, a Kormányzó-helyettes tiszte megszűnik.

A Kormányzó-helyettes tiszteletdíját a költségvetés keretében kell megállapítani.

A javaslat beterjesztése után a Ház az előadó és helyettes előadó személyét elfogadta és a sürgőséget kimondotta.

Szinyei Merse Jenő ezután napirendi indítványt tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap déli 12 órakor tartja és annak napirendjéről kizárta a Kormányzó helyettesítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A képviselőház ülése félhárom óra előtt ért véget.

A nagyfontosságú javaslat indokolása

Budapest, február 9. A Kormányzó-helyettesítési törvényjavaslat általános indokolása a következőkben fejt ki, hogy miért volt szükség a törvényjavaslat beterjesztésére:

Az iránt alig lehet kétség, hogy a kérdés rendezése szükséges. Eppórv, mint történelmünk leírásai között, ma is előállhatnak olyan helyzetek, hogy a királyi hatalom gyakorlása — ezidőszakra a Kormányzót — külföldön tartózkodás, hadjárat, betegség, elfáradás, kényszerű pihenés, vagy más okok miatt ellátásában rövidebb-hosszabb időre gátolják. Előrelátó gondosság megköveteli annak megállapítását, hogy ilyen esetekben az ország Kormányzójának helyettesítéséről, a Kormányzó hatalom gyakorlása megné akadályon.

Az általános indokolás rámutat arra, hogy a Kormányzó helyettesítéséről 1920. I. tc. és az ezt kiegészítő és módosító későbbi törvények nem rendelkeznek. Korábbi törvényeink sem tartalmaznak erre vonatkozólag rendelkezéseket.

Mint hogy a Kormányzó az 1920. I. tc. értelmében általánosságban a királyt megillető hatalmat gyakorolja, közelfekvő, hogy a helyettesítésére a király helyettesítésére fennálló szabályok legyenek irányadók. A király helyettesítésére alkotmányunkban csak abban az egy vonatkozásban van tételes szabály, hogy a királyt az országból távolléte alatt a nádor helyettesíti. Ezt az ösztáradókon át fennálló törvényi szabályozást az 1867. VII. tc. azonban hatályon kívül helyezte.

Mindezekből az következik, hogy a Kormányzó helyettesítésének kérdése törvény útján rendezésre váró kérdés.

A törvényjavaslat általános indoklása ezután felsorolja, hogy a kérdés rendezésére mely megoldások kínálkoznak: a) az 1937—XIX. tc.-ben szervezett országgyűlési rendtartás fel a Kormányzó ur helyettesítésével, b) a nádori méltóság a Kormányzó helyettesítésére vonatkozó jogkörben felújítását, c) külön Kormányzó-helyettesi tisztség szerveztetését.

Az a nontban megjelölt megoldás ellen szól az, hogy a legfelsőbb foknál való kormányzásra, vagyis az államfői tennivalók ellátására testületi szervezet nem alkalmas. Ez mind a tudományban, mind a gyakorlatban kialakult álláspontnak te-

Retikült pénztárcát bőrkesztyűt

Tóthfalussy

hőrunder szaküzletében
PIAC-U. 16. PIAC-U. 40.

kínthető. A hét tagból álló testületben bármily magasfokú a tagok erkölcsi és szellemi értéke, az elhatározások nehezebben érlelődnek ki, mint egy emberé. Erőteljes cselekvési készség pedig hét tagú testületben nincs.

A nádori méltóság életre keltésének akadályai

A nádori méltóságnak az életre keltése ma is ugyanazokba a nehézségekbe ütköznék, amelyek miatt a nádorválasztást 1867-ben elhalasztották, vagyis előbb meg kellene teremteni azokat a lehetőségeket, amelyek a nádori méltóság hatáskörét a felelős miniszteriális kormányzat elvelvel összeegyeztetnék. Ezt az összeegyeztetést messzebbre elágazó alkotmányjogi módosítások nélkül nem lehetne keresztülvinni, már pedig erre a mai forrongó idők alig alkalmasak.

Mindezek megfontolása után a leghelyesebbnek az látszik, hogy a Kormányzó helyettesítéséről a fennálló közjogi intézményeinket külföldön, sul generis módon Kormányzó-helyettesi tisztséggel gondoskodjunk a fennálló helyzetnek megfelelően, de mégis úgy, hogy a szabályok összhangzóan illeszkedjenek azokra az egyéb közjogi szabályokba, amelyek a Kormányzó intézményt az utolsó két évtizedben alkotmányunkban kiépítették.

Pigniczky István

A szegedi hírneves Braunwetter órásnak tanítványa a 12 évig elsőrendű szakmunkása volt.

CSAPO-UTCA 12 SZAM.

A kormányzóhelyettesi méltóság törvényjavaslatát a MÉP pártértekezletén

Budapest, február 9. A Magyar Elet Pártja vitéz Lukács Béla országos elnök elnöklésével hétfőn délelőtti 10 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében pártértekezletet tartott, amelyen Bárdossy László miniszterelnök az értekezlet során bejelentette, hogy a képviselőház ülésein nagyjelentőségű törvényjavaslatot nyújtott be a Kormányzó-helyettesi méltóság törvénybeiktatásáról. Hivatkozott arra, hogy alkotmányunk az Államfő helyettesítéséről a multban is mindig bütes előrelátással gondoskodott. Rámutatott azokra az alapelvekre, amelyek a kormányt ennek a törvényjavaslatnak a megalkotásánál vezették, majd részletesen ismertette magát a törvényjavaslatot és kérte annak elfogadását.

A pártértekezlet nagy lelkesedéssel fogadta a miniszterelnök bejelentését és az ismertettei törvényjavaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Iványi Béla szólt fel ezután. Mindenek előtt kifejezést adott annak a mélyszeges hódolatnak, amelylyel az egész nemzet tekint a Kormányzó személyére, aki egyedül a nemzet érdekét tekintve, megadta a Kormányzat alkotmányos hozzájárulását a törvényjavaslathoz. A párt köszönetét tolmácsolta ezután a miniszterelnöknek történelmi jelentőségű javaslatáért és indítványozta, hogy tegyék pártkérdéssé a javaslatnak a kormány szövegzésébe való elfogadását.

A pártértekezlet ilyen értelemben határozott.

Vitéz Lukács Béla országos elnök az értekezlet végén bejelentette, hogy a Délvidékről behívott országgyűlési képviselők tudatták vele azt az elhatározásukat, hogy belépnek a Magyar Elet Pártjába. Az értekezlet az országos elnök bejelentését nagy tapsal és éljenzéssel vette tudomásul.

A „Popolo di Roma”: „Bárdossy a magyar nemzet legtekéletelesebb bizalmát élvezi.”

Milánó, február 9. (MTI) A milánói lapok foglalkoznak Bárdossy László egy éves külügyministerségével. A „Popolo di Roma” ezzel kapcsolatban azt írja, hogy amikor Bárdossy László külügyminiszter lett, egy év alatt Magyarország nem egy rendkívül nehéz problémáját oldotta meg s mind nemzetközi, mind pedig az ország belső viszonyaiban is elsőrendű jártasságot és tájékozódási képességet árult el. Ez nemcsak külügyminiszteri, hanem miniszterelnöki működésére is áll. Amikor átvette a miniszterelnöki és külügyminiszteri tárcát, Horváth Kormányzó bizalmából az egész ország figyelme ő reá összpontosult, hogy mint tudja megoldani a nehézségek látszó kérdéseket. Bárdossy azonban olyan jártasságot és érzéket tudott felmutatni, amelyet kevés miniszterelnök ért el előtte. Az egész magyar nemzet tud-

tában van, hogy külpolitikája a legkitűnőbb kezekben nyugszik. A „Popolo di Roma” végül megjegyzi, hogy Bárdossy László a nemzet legtekéletelesebb bizalmát élvezi.

Apollo filmszínház

MA UTOLJARA:

Életre ítétek

Holnap, szerdától!

Ismét magyar film!

Kölcsönként férjek

Csak 16 éven feletteknek!

Valószínűleg örült volt a rákospalotai tömeggyilkos

Szerdán temetik a hősi halált

A rákospalotai véres dráma nyomozását a rendőrség befejezte. Még szombaton délután megjelent a helyszínen dr. Felszeghy Róbert tanácselnök vizsgálóbíró, aki megállapította, hogy helyes volt a rendőrség intézkedése, mert halaszthatatlanul szükség volt Kövics József gyilkos elfogatására. Helyre ártatlanná teltelre.

A vizsgálóbíróval együtt megjelent vitéz Komlóssy Ferenc rendőrfelügyelő fegyverszakértő is a Kassa-utca 128. sz. házban és megállapította, hogy Kövics József Frommer-pisztolyából a véres éjszaka során nyolcvanhat lövést adott le.

A rendőri vizsgálat ezután már csak azt igyekezett megállapítani, hogy miért követte el Kövics József a borzalmas vérengzést. A vizsgálatnak sikerült is a rémdráma egyes részleteit tisztázni és ma már kétségtelen, hogy Kövics József kezébe a féltékenység adta a gyilkos fegyvert.

Az orvosi vélemény szerint a különben is feldúlt idegállapotban levő Kövics József a rákospalotai véres éjszaka nem lehetett beszámítható állapotban és tébolyában követte el tettét.

Ez azonban csak feltétele, melyet majd a boncolás fog igazolni, vagy megcáfolni. A véres szombat éjszaka áldozatait valószínűleg ma délután boncolják és csak

halat Takács 7. József próbarendőri

ezután kerül majd sor a temetési intézkedésekre. Takács 7. József próbarendőri, aki hősiességének esett áldozatul, szerdán délután temetik a hősi halált halt rendőrnök kijárá pompával a Mosonyi utcai rendőrlaktanya udvarán.

Pálkás Albert rendőrfőtörzsőrmester, akit elsőnek talált el Kövics József golyója, a gróf Károlyi kórházban fekszik és az orvosi vélemény szerint ma már túl van az életveszélyen.

A súlyosan sérült rendőrfőtörzsőrmesterén szombaton háromszor és vasárnap szintén háromszor alkalmaztak vérátömlesztést és már annyira javult Pálkás Albert állapota, hogy valószínűleg a délután folyamán kihallgatható. A láza 37 fokra csökkent és ha különösebb komplikáció nem áll elő, akkor valószínűleg megmenthető lesz.

A főkapitányság intézkedett, hogy Kövics Józsefnek kihallgassák az ügyben.

Hatfőn dére várják Kövics Józsefnek megérkezését, aki a soproni rendőrségtől értesült a rákospalotai véres szombat éjszaka sörnyű eseményeiről, de az aszszony odáig nem jelentkezett. Kövics Józsefnek az egyetlen, aki a még tisztázatlan kérdésekben felvilágosítással szolgálhat s aki meg tudja magyarázni esetleg Kövics borzalmas tettét.

Megdől a gyanu Szentessi József motor-szerelővel szemben

Egy tűzoltó vette ki a meggyilkolt Kerékgyártó László lakását

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a fővárosi rendőrségnek Budapestén sikerült elfogni Szentessi József 22 éves mátészalkai születésű motorszerelőt, aki alaposan gyanúsítható volt azzal, hogy Debrecenben ő követte el a Késes utcai gyilkosságot. Szentessi azzal terelte magára a gyanut, hogy kihallgatásakor zavarba jött és ellentmondó vallomást tett. A motorszerelő őrizetbe vételéről azonnal értesítették a debreceni rendőrséget és innen Császár Péter detektívfelügyelő, a bűnügyi csoport vezetője és Szűcs Jenő detektív utazott Budapestre, hogy a gyanúsítottat Debrecenbe bekísérje.

A debreceni detektívek megállapították, hogy Szentessi József csak nemrégiben tért vissza az orosz frontról. Az orosz fronton egy orosz repülőgép kényszerleszállást hajtott végre és a repülőgépben ültek vissza-szállításával Szentessi Józsefet biztatták meg, amikor megsebesült. A frontról hazatérve egyenesen Mátészalkára ment, majd amikor kiphente magát, Debrecenbe utazott, hogy itt elhelyezkedjen. Közben azonban búskomorrá vált és Debrecenben búskomorságában öngyilkosságot kísérelt meg.

Öngyilkossági kísérletét azonban csakhamar észrevették a mentők el sősegélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára. A gondos orvosi kezelés következtében csakhamar felépült és felutazott Budapestre, ahol megérkezése után

összeesett és ismét kórházba szállították. Egy napra kórházi ápolás után ismét szabadon engedték és január 23-án Debrecenbe utazott. Ezen a napon történt Debrecenben a Késes utcai gyilkosság és ez a körülmény súlyos gyanú volt ellene.

A debreceni detektívek Szentessi József részletesen kihallgatták Budapestén és a kihallgatás során egyre inkább meggyőződtek a detektívek arról, hogy Szentessi ártatlan és a gyilkossághoz nincs semmi köze sem. Ettől függetlenül vallomásáról részletes jegyzőkönyvet vesznek fel és Debrecenbe történő kísérése után döntenek majd arról, hogy szabaddá helyezik-e vagy sem.

A Késes utca 42. számú ház tulajdonosa egyébként az elhunyt Kerékgyártó László lakását kiadta és közelesem egy tűzoltó költözik be abba a lakásba, ahol a borzalmas gyilkosság történt.

Vigszínház

MA UTOLJARA!

A legnagyobb sikerű magyar film:

András

PÁGER legjobb szerepe.

Repülőszerecséltenség áldozata lett Dr. Todt, a Siegfried-vonal építője

Berlin, február 9. Dr. Todt német birodalmi minisztert — mint a Német Távirati Iroda Berlinből jelenti — katonai feladatainak teljesítése közben halálos szerencsétlenség érte. A Führer elrendelte, hogy a birodalom halottjaként temessék el.

Berlin, febr. 9. (NST) Dr. Fritz Todt mérnök, német birodalmi hadseregfelszerelési és lőszerügyi miniszter és a német útépítés vezérfelügyelője vasárnap katonai kötelesség teljesítése közben egy repülőgépszerecséltenség alkalmával életét veszítette — jelentik berlini illetékes helyen.

Dr. Todt halálával fájdalmas csapás érte a Német Birodalmat. Egyik legkiválóbb org. vezetőjét ragadta el a halál, akiről a világos legendák keringtek és csodákat beszélnek munkaszervező- és teremtő képességeiről. Félmillió munkahad-seregnek volt a parancsnoka, ezzel építette meg hónapok alatt a Maginot-vonallal szemben a német West-walt, az orosz fronton a vasutak és utak újbóli üzembehelyezésének óriási feladatát vállalta és végezte el teljes sikerrel. A német tudás, akarat és építőmunka hősi halottját gyászolja személyében a Birodalom.

MINDEN KOR MINDENKOR **ASPIRIN**

ÜGYELNI KELL NAGYON, mit vesz fel rossz idő esetén. Még inkább kell vigyázni arra, hogy mit vesz be, ha meghűlés fenyegeti.

A japánok partra szálltak Szingapur szigetén és diadalmasan nyomulnak előre

A japán katonák újabb bravúrja volt a vakmerő partraszállás — Az angol hadi taktika nagy kudarca — Repülőátmadás Batavia ellen — Az angolszász hatalmak és a libiai kudarc Carmonát ismét Portugália államelnökévé választották — Német ágyuk lötték Leningrádot

Berlin, február 9. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Keleten az ellenség — bár súlyos veszteségeket szenvedett — folytatja támadásait. A Donec folyó menti arcvonalon lezajlott harcokban az ellenség 14 napon belül az egyik gyalogsági hadosztály harci területén több, mint ezer foglyot, több ezer halottat, 17 páncélcsoport, 52 ágyút, 87 géppuskát és aknavetőt veszített.

Északafrikában visszautasították az ellenség felderítő céllal tett előretöréseit. A marmaricai sivatag keleti részében harci- és zuhanóbombázó gépek szétugrasztottak brit gépesített oszlopokat. A lezajlott légi-

harcokban vadászrepülőink tíz ellenséges vadászgépet lötték le saját veszteség nélkül.

A megszállt nyugati területek, valamint Norvégia partjai felett az angol légihaderő vasárnap öt repülőgépet veszített.

AGYUTZ LENINGRÁD HADIIPARI ÜZEMEI ELLEN

Berlin, február 9. (Német TI) Katonai helyről közlik: A német hadsereg nehéz tüzérsége február 6-án eredményesen folytatta Leningrád hadifortosságú ipari üzemeinek ágyúzását. Hét bolsevizta iparművet több találat ért. A találatok súlyos kárt idéztek elő a termelést erősen lecsökkentették. (MTI)

a esatorna szélessége alig egy kilométer. Itt a japán csapatok elfoglalták a széles országútát. Ez az országút vezet Szingapur belsejébe. A

partraszállás az országot két oldalán történt és a japánok most szelcsik ki, így biztosítják hídfoállásukat. Az angol tüzérség Tnegah Bahar szigetén lövi a japánok által létesített hídfojt. Közben a japán páncélos egységek már megindultak Szingapur irányában. Magát a partraszállást uszó alakulatok készíteték elő, amelyek megtisztították az aknáktól a tengert. Hatalmas zárótűz keletkezett ezután, melynek védelme alatt partraszálltak a japán csapatok.

Már tavaszra érkeztek

férfi és női *külföldi szövetek*

Kontsek Kornél divatháza

Négy perc alatt szálltak Szingapurban partra a japánok

Tokió, február 9. (MTI) Német TI: Mint a Domei Iroda Johore Bahruból jelenti, a singaporei erődítmény külső-övezetét védő brit csapatok visszavonultak a japán egységek támadása előtt. A britek a főútvonalak mentén a sziget déli része felé kezdenek menekülni. A Singapure ellen indított japán tömegátmadást a japán útegek szünet nélkül megszemmisítő erejű zárótűze vezette be, amely a partraszállási művelet számára szabaddá tette az utat. A japán csapatok partraszállásáról szóló első híradás 0,16 perccel érkezett. Zöld rőpennyű

szállt fel a szigetről és jelezte, hogy a japán csapatok elérték a szigetet. Négy perccel később kilőtt vörös rőpennyű, már a partraszállási műveletek befejezését jelezte. Később érkezett jelentések szerint az első partraszállt csapat a sziget magaslatai felé nyomult előre, miközben a japán útegek továbbfolytatták tüzelésüket anélkül, hogy a brit tüzérség viszonyozta volna a tüzt. 0,25 perccel jelentés érkezett arról, hogy egy másik japán egység szorosan együttműködve az utászokkal, a sziget egy másik helyén szintén partra szállt.

Veszélyben az angolszászok három fő összekötő vonala

Stockholm, február 9. (MTI) Német TI: Az angol rádió egyik hírmagyarázatában megállapítja, hogy a japánok a szövetségesek három fő összekötő vonalát veszélyeztetik. Először az Afrika keleti partjára

irányított amerikai-angol szállítmányokat, másodsor az Ausztráliát és Újzelandot összekötő útvonalat, harmadszor a középkeleti indiai haderet és az indiai utánpótlást összekötő útvonalat. A keletázsiai szövetséges hajóhad erőtlensége lehetlenné tette a malakkai szoros zárását vételeit.

A Német Távirati Iroda amszterdami jelentése szerint az angol hírszolgálat közölte, Rangoon város kormányzójának kijelentését, hogy a várost légitámadások ellen nehéz megvédeni, de hozzátette, hogy a várost tartani fogja. Felszólította azokat, akiknek jelentése nem feltétlenül szükséges, hogy Rangoonból költözzenek ki.

A japánok partraszálltak Szingapurban

Berlin, február 9. Német sajtó-jelentések szerint az angol rádió közölte, hogy a Szingapur északi partján lévő hadikikötőt részben már klüritették.

Az OFI francia hírgyűnkés jelenté Szingapurból: Hivatalosan közlik, hogy a hétfőre virradó éjszaka Szingapur szigetének nyugati partján több helyen japán csapatok szálltak partra. A brit hírszolgálati iroda is szingapuri hivatalos jelentés alapján közölte a partraszállást. A Domei-Iroda Johore Bahruból jelentette, hogy japán csapatok hétfőn kora reggel a Jahore-folyón való átkelés után partraszálltak Szingapur szigetén. Egy szingapuri Reuter-jelentés is hivatalos közleményt adott ki arról, hogy a japánok nagy erővel szálltak partra Szingapur

nyugati partján. A harc tovább tart. Az OFI francia hírgyűnkés hivatals jelenést közöl arról, hogy a Szingapurban partraszállt első japán hullám után a tüzérségi fedezet alatt nyomban harcokosik keltek át a esatornán és az élénk ellenséges tűz ellenére megtisztogatják az elhódított területet. A esászari főhadiszállás hétfőn este közölte, hogy megindították Szingapur ellen a végső támadást.

Róma, február 9. (MTI) A déli olasz lapok vastagbetűs címek alatt jelentik, hogy a japán csapatok partraszálltak Szingapur szigetén.

A Piccolo távolkeleti szolgálata a következő jelentésben számol be a partraszállásról:

A japánok a johorei esatorna legkeskenyebb pontján keltek át, ahol

Az Ev. Filéregylet toaestjének táncoló ifjúsága az Arany Bika disztermében

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Vaskorona

A leghatalmasabb filmóriás!
Előadások kezdete: délután 5, 7, 9 órakor. **Híradó!**

Bangkok, február 9. (MTI) Német TI: Vasárnap reggel Bangkokban a különböző ázsiai nemzetek képviselői tömeggyűlést rendeztek Kelet-Ázsia újjáépítésének jegyében. *Thaiföldiek, kínaiak, indiaiak és burmák ezzel voltak tel, hogy ténnyessenek a thaiföldi kormánypolitikára, az angol és amerikai szövetség elleni háború és a keletázsiai térség újjárendezése miatt.* A tünemények között egyenruhában felvonult indiai önkéntes csapatok alakulatai is voltak.

CARMONA UJRAVÁLASZTÁSÁNAK JELENTŐSÉGE

Berlin, február 9. (MTI) Iletékes német helyről közlik: Német politikai körökben Carmona portugál államelnök újraválasztásával kapcsolatosan utalnak Salazar miniszterelnök beszédére, amely hangsúlyozta az esemény jelentőségét. Érdeklődéssel emlékeznek meg Berlinben Salazarnek Portugália semlegességéről tett utalására. Carmona újraválasztásában német részről biztosítékot szeretnék látni annak, hogy Portugália kitart eddigi politikai irányvonala mellett.

Mértékadó német körökben ez a politikát annyira is inkább figyelemre méltatják, mert az bizonyos mértékben egy tekintélyrendszer beállítását jelenti.

SZINGAPURI HADIJELENTÉS A JAPÁNOK PARTRASZÁLLÁSÁRÓL

Sanghaj, február 9. (Német TI) A szingapuri hadijelentés szövege a következő: Ismeretlen erősségű japán csapatok partraszálltak a sziget északnyugati partján Granji és Pasir-Laha között, a Johore szoros legkeskenyebb részén. A partra szállt japán csapatok előnyomulását a sötétség ideje alatt a szárazföld felől a japán tüzérség fedezte, kiváló sodás után pedig több japán légitámadás támadt. Csapatunkat több helyen visszaszorították. A mi részünkről ellentámadásokról nincsenek jelentések. Japán részről hétfőn reggel folytatták a sziget más részén a tüzérségi tüzet a légi támadásokat.

Tokió, február 9. (MTI) Német TI: Mint Domel-iroda a szingapuri hadiszerrel jelent, azok a japán csapatok, melyek a hajnali szürkületben a sziget északnyugati részén partraszálltak, előnyomulással hétfőn 13 óra 30 perckor megérkeztek Tengahi repülőtérre, további előretörésük során egészen a Tengah folyó partjáig jutottak.

MERÉNYLET EGY TÜRÖK MINISZTER ELLEN

Ankara, február 9. (MTI) OFI: Hasszen Ali Yudjel közoktatásügyi miniszter ellen merényletet követtek el. A tettesek valószínűleg jól ismerték a miniszter szokásait, mert az ablakon keresztül több lövést adtak le a szobának arra a felére, ahol a miniszter dolgozni szokott. A miniszter nem sebesült meg, az egyik golyó azonban átfurta anyósának fülét.

Az első jelentések szerint a merényletnek semmiféle politikai háttere nincs. A vizsgák eredményével elégedetlen diákok követték el. Más források szerint a merényletet olyan diákok követték el, akik kifogásolták a miniszter különböző fejeletmi rendelkezéseit.

ELSÜLLYESZTETTÉK A VILÁG LEGNAGYOBB SZÁLLITÓHÁJÓJÁT

Madrid, február 9. (MTI) Német TI: Washingtonból jelentik: Az északamerikai tengernagy hivatal bejelentette, hogy a S. 26. jelű tengeraltató elveszett. Közölte ugyanakkor, hogy a 15.335 tonnás Amerikalund svéd hajót, a világ legnagyobb szállítóhajóját elsüllyesztették.

AZ OLSZ HADSEREG VESZTESÉGLISTÁJA

Roma, február 9. (MTI) Stefani: Az olasz hadsereg főhadiszállása közli az olasz hadsereg veszteséglistáját január hónapra.

Szerint a szárazföldi hadsereg és a nemzetvédelmi militia önkéntesek Észak-Afrikában (Sollum és Bardia helyőrségek kivételével): elesett 915, megsebesült 1760, eltűnt. Kétféle hadifogságban van 9.279.

Szovjet arcvonal: 181 halott, sebesült 674, eltűnt 27.

Görög-álban arcvonal: elesett, illetékes

sérülésebe belehalt 365, megsebesült 272. Tengerészet vesztesége 89 halott, 179 sebesült, 316 eltűnt.

Légihadere vesztesége 56 halott, 57 sebesült és 25 eltűnt.

RENDKIVÜLI INTÉZKEDÉSEK INDIÁBAN

Sanghaj, február 9. (Német TI) A bombay kormány egyik rendeletéből kiderül, milyen mértékű előkészületeket tettek már Indiában a japán csapatok burmai előnyomulása következtében. A rendelet értelmében bizonyos területeket teljesen el kell süllytteni. Ezenkívül a kérdéses területek lakosainak éjjel és reggel 6 óra között tilos az utcákon tartózkodni.

Amsterdam, február 9. (MTI) Német TI: Londonból érkezett jelentés szerint Smith, Burma kormányzója közölte a lakossággal: nem kívánatos, hogy a fegyverkezési üzemekben dolgozó munkások elhagyják a várost. A többi lakost azonban felszólítja, a lehető legnagyobb számban távozzanak a városból.

EREDMÉNYES LEGI TEVÉKENYSÉG KIRENAIKA KELETI RÉSZÉN

Hadműveleti övezet, február 9. (MTI) Stefani: A német-olasz légihadere ólék tevékenységet fejtett ki Kirenika keleti részében az elelenség támaszpontjai felett, ahol az angol csapatok hadianyagot összpontosítanak és élelmezési raktáraik vannak. Zuhánóbombázók Barditól keletre támadást hajtottak végre az egyik ilyen támaszpont ellen. A bombázók óriási tüzeket okoztak. A tengelyhatalmak légihadereje állandóan támadja az angolok által megszállva tartott támaszpontokat egészen Marsa Matruba Marsa Matruba robbanó és gyújtóbombákat dobáltak a német és olasz bombázók, vasúti berendezésekre és raktárakra. Különösen sikeres volt az olasz repülőgépekből álló támadás Alexandria ellen. A ledobott bombák több helyen megromgálták a kikötőberendezéseket. A hatalmas elhárító tűz nem akadályozta meg az olasz repülőket abban, hogy bombájukat pontosan célba dobják. Valamennyi olasz gép visszatért.

SZINGAPUR ELESTE RÖVID IDŐ KÉRDÉSE

Tokió, február 9. (Német TI) Valamennyi japán reggeli lapban az a nézet tükröződik vissza, hogy Szingapur eleste már csak idő kérdése. A szingapuri sikeres partraszállásokról érkező első jelentések Tokióban mély benyomást keltek. Az a meggyőződés uralkodik, hogy az angol csapatok nem soká tarthatják magukat.

KÜLÖNÖS TEHERMENTESÍTŐ TAMADÁS

Berlin, február 9. (MTI) Iletékes német helyről közlik: az Egyesült Államok kormánya vichy nagykövete útján tette ki az ellen, hogy Franciaország állítólag támogatást nyújtott Rommel vezérének. Berlini politikai körökben már megfelelő formában jellemezték a brit hírszolgálati irodának ebben a szeltemben tett állításait. A Wilhelmstrassen feltett kérdésre válaszul a kijelentették, hogy Anglia és az Egyesült Államok nyilvánvalóan le akarja mosni a libiai kudarc bűnét és ezért tehermentesítő kísérletet azonban, mint a német illetékes körökben hangsúlyozzák, semmit sem változathat a katonai, vagy politikai helyzet.

AZ USA MOSZKVAI NAGYKÖVETE

Washington, február 9. (MTI) OFI: Roosevelt Stanley tengernagyot, az amerikai haditengerészet nyugáflományban levő tagját kinevezte moszkvai nagykövetnek.

ANGOL BEISMERÉS A JAPÁNOK SZINGAPURI ELŐNYOMULÁSÁRÓL

Amsterdam, február 9. (Német TI) A Reuter-ügynökség Szingapurból származó hivatalos jelentése szerint a japán csapatok a hétfőre virradó éjszaka 23 és 24 óra között szálltak partra Szingapur szigetnek északnyugati partján. A brit előőrs osztagokat — mondja a jelentés — néhány helyen visszaszorították és keleten ellenséges beszűrési műveletekre került sor.

Nemzetgyalázásért elítéltek egy hétnyelven beszélő volt hajószakácsot

Egykor a végtelen óceánokat járta, most az ügyesség fogházában tölti büntetését Halaberov Illes, akit a debreceni törvényszék ötös büntetőtanácsa az elmúlt nap nemzetgyalázás miatt három hónapi fegyházbüntetésre ítél.

Halaberov Illes a felvidéki Zábroy községben dolgozott egy fűrésztelepnél a nyár folyamán többé magával mint munkás. Itt volt vele együtt három erdélyi fiatalember is, akik előtt egy korezmái mulatozás közben olyan ocsmány és durva kijelentéseket tett, amelyek az erdélyi károm legényt is megrázkóztatták.

A debreceni törvényszék ötös tanácsa Jenev Sándor törvényszéki elnök elnöke mellett a múlt nap foglalkozott az ügyvel, amikor is kihallgatta a vádlottat és a tanukat. A vádlott ruszin személyi adatok felvételénél kijelentette, hogy csak nemrég óta foglalkozik fűrésztelepi munkával, mert annak előtte évtizedeken át óceánjáró hajón szolgált, mint hajószakács.

Itt módjában volt nyelveket tanulni és jelenleg is hét nyelven tud tökéletesen beszélni, ezek között természetesen hibátlanul beszél a magyar nyelvet is. A vád-beli eseményre vonatkozólag pedig azonnal védekezett, hogy ittas volt amikor a kijelentéseket megtette.

A kihallgatott tanúk egybehangzóan azt adták elő, hogy csakugyan ittasok és a vádlott olyan jó kedvében volt, hogy a menyeten függő lámpa után is ugrált, de nem érte el. Ennek ellenére azonban nem lehetett beszámíthatatlannak tekinteni mert velük normálisan beszélgetett, a kijelentéseknél tehát nem volt beszámíthatatlannal.

Az ötös tanács végül is a magyar nemzet és a magyar állam megbecsülése elleni vétség címén három hónapi fegyházra ítélte Halaberov Illest, aki megnyugodott az ítéletben és az jogerőre is emelkedett.

Nívós műsora volt a Mátyás József emlékestnek

A Hajdúvármegyei és Debreceni Tanítók Általános Gyűjteménye vasárnap délután a Déli Múzeum előadóteremében nagyszerűen sikerült műsoros estet rendezett kiváló volt fűkára, Mátyás József igazgató-tanító emlékére. Az esten a nagyszámú közönség sorában ott láttuk Szilassy László főispánt, dr. Kőlescy Sándor polgármestert, Kiss József tanári főigazgatót, Bendák Gyula tanügyi főtanácsost, dr. Szondi György helyettes igazgatót, Papp Gyula gk. szentkereszt tanácsost, Kulesár Dező központi felkísérőt és másokat.

A meleg hangulatú ünnepélyt Ráthonyi Lajos igazgató, a Gyűjtemény elnöke nyitotta meg, s üdvözölte a megjelent közönséget. Ezután Molnár János, az egyesület elnöke tartott emlékbeszédet. Meghatott szavakkal emlékezett meg az elhunyt Mátyás József kiváló munkásságáról a magyar tanítóság között.

Összinté művészeti élményt nyújtó üvezetes szavak voltak Beethoven: G-dur romána és Schubert: Ave Maria, miket Szalmári Endre hegedűművész adott elő Szabó Emil zeneiskolai tanár, zeneszerző művész zongorakísérettel.

Gergely Ilona tanító Mátyás József lírai költeményeiből adott elő néhány értékes gyűjteményes kiadvány technikával, őszinte siker mellett.

Utána Berki Géza tartott érdekes előadást „Mátyás József, az eszperantista című. Előadásában kifejtette azokat az eszméket, melyek Mátyást ehhez a nyelvhez költették.

Hamza József Mátyás József egyik Zamenhof-fordítását adta elő, majd Jeddé Fejér Endre tartott előadást „Mátyás József és a turáni gondolat” címen. Ismertette a kiváló tanítónak ezen a téren kifejtett munkásságát, mellyel megalkotta a magyar rovásírás ABC-jét.

Mátyás József eredeti költeményét szavalt nagy tetszés mellett, mely átélésel Hamza József, azután Futó Zoltán tanító emlékezett meg meghalt és kedves előadásban Mátyás Józseffel kapcsolatos gyermekkorai emlékeiről.

Nagy sikere volt a pompás hangú Nyakas Lászlónak, aki Mátyás József daliból adott elő saját, hangulatos megzenésítésében. Nyakas Újvárosi Vilmos kísérette zongorán stílusos játékkal.

Az ünnepélyt Gergely Ilona tanító egy szép Reményik költeménnyel zárta be.

Második kísérlet után lemondott a további öngyilkosságról, de másnap mégis meghalt

A sors kifürkészhetetlen akarata működhett közre abban a tragikus emberi életben, amely az elmúlt nap a klinika kórágván végképpen lezárult. Kati Julianna 38 éves oselődlány halt el váratlanul második öngyilkossági kísérlete után.

A tragikus sorsú nő január elseje óta állás és munka nélkül volt, s hiába keresett munkát, nem kapott sehol, s emiatt megunt az életét és január közepén nagyobb adag széndioxidot ivott. Tettét azonban idejében észrevették és a klinika kórágván gyors orvosi beavatkozás után megmentették az életét, s néhány nap múlva gyógyultan el is hagyta a klinikát.

Mint későbbi vallomásaiban elmondotta, s szerencsétlen sorsú asszony ismét keresett valamilyen munkát, de állítólag megint nem kapott, s csak alkalmi szolgálatok útján szerzett néhány fillért a mindennapi megélhetéséhez. A korábbi életintései ismét erőt vett rajta, s most február elején napokon keresztül bolyongott, komornak és szomorúnak látszott. Csak esteként járt haza Csokonai-utcán levő lakására, napközben senki sem tudott róla. A múlt nap aztán újabb fordulat történt Kati Julianna életében. Az életműködés annyira hatálmába került, hogy pár fillért vásárolt két deci sósavat Weisz Bertalan festőművészeten és azt a Déli Múzeum előtt felhajította. A borzalmas mérge pillanatok alatt hatott és a szerencsétlen asszony a mérge bevétele után pár perccel elvesztette eszméletét és összeesett a járókelők szemeláttára. A mentők ismét beállították a helyógyászati klinikára, ahol gyors gyomormosást végeztek és injekcióval kísérletet tettek az életmentésre eszméletre térítésére. Az orvosai beavatkozásnak aztán ismét sikere lett, mert Kati Julianna beszéltetését utáni pár órával visszanyerte az eszméletét.

A hatóságoknak is sikerült kihallgatni a sors kifürkészhetetlen akarata működhett közre abban a tragikus emberi életben, amely az elmúlt nap a klinika kórágván végképpen lezárult. Kati Julianna 38 éves oselődlány halt el váratlanul második öngyilkossági kísérlete után.

Kati Julianna ekkor elpanaszolta sorsát a hatóságok rábeszélésére, de különösen az újabb öngyilkossági kísérlet következtében elszennvedett súlyos fájdalmak hatására ígéretet tett, hogy örökre lemond az öngyilkosságról.

Kati Julianna sorsa ilyenformán némileg a megnyugvás stádiumába került volna, azonban mostmár a sors lépett közebe. Mert hiába mondott le az újabb öngyilkosságról az életmentés, súlyos betegsége mégis megfosztotta az életől, s annak ellenére, hogy mostmár vágyott is vissza az életbe, a múlt reggelre súlyos szenvedések között meghalt.

Temetésére a királyi ügyészség megadta az engedélyt.

ÜGY ARCULÓTTE HARAGOSÁT, HOGY ELTÖRT AZ ALDOZAT ALLCSONTJA

A debreceni kirás bűntetőtörvényszék most vonta felelősségre a súlyos testi sérülést szenvedett Nagy Endre 36 éves, Mestercsúca 68. szám alatt lakó asztalosmesterét, aki a múlt év nyarán egy ésszeszólalkozás közben úgy arcul ütött egy asszonyt, akivel korábban is haragos viszonyban volt, hogy az ütés következtében az asszony állcsontja eltört. Húsz napon túli gyógykezeléssel sikerült csak az áldozat sérülését végleg meggyógyítani. A verakodó asztalossegéd beismerte a felelősségét a vád-beli események elkövetését, de ingerült voltával védekezett. A sértett is tanuvalomást tett, de nem kérte a vádlott megbüntetését.

Ettől eltérve a törvényszék súlyos testi sérülésében bűnösnek mondotta ki Nagy Endrét és ezért egy hónapi fegyházbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évi próbaidőre fel-függesztette, tekintettel a vádlott büntetlen előéletére és a nyomatköze anyagi körülményekre.

Debrecen város mezőgazdasági bizottsága máris intézkedéseket kér a tavaszi belviz-veszély megelőzésére

A debreceni gazdák szívesen foglalkoznak a földnek megfelelő olajosmagvak termesztésével — A mezőgazdasági munkás- és munkabérekért és a bizottság előtt — A húsz holdon felüli gazdák is kapnak tengeri vetőmagot

Debrecen város mezőgazdasági bizottsága vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel ülést tartott a városháza kistanácstermében. Csáky János elnök megnyitó beszédében meleg szavakkal emlékezett meg Polgáry István m. kir. gazdasági főtanácsosra történt kinevezéséről, majd több elnöki bejelentést tett. Megemlítette, hogy a bizottság közbenjárása sikeres lett az ipari és mezőgazdasági cikkek árának arányosítása érdekében, mivel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara beadványát intézett ebben a kérdésben a földművelésügyi minisztériumhoz.

Árvizi kérdések

Nagy érdeklődéssel hallgatták bejelentését Debrecen város és környéke árvizi kérdéseiben. Nemrégiben nagyszabású árvízi értekezlet volt Debrecenben, amelynek keretében Kalenda Lóránt műszaki tanácsos ismertette, hogy már egy évvel ezelőtt felterjesztették a 150.000 pengős telepi vírendzési tervet. Mindaddig azonban nem érkezett le értesítés annak jóváhagyásáról. Ebben a tekintetben a bürokratikus út megfordítására lenne szükség. Abraham főmérnök ugyanekkor az üzemanyag kiutalás miatt tett panaszt. Örömmel üdvözölte az értekezlet határozatát, amely szerint minden erővel odahatnak, hogy ez a kérdés mielőbb végleges elrendezést nyerjen.

Bejelentette ezután Csáky János, hogy az idén is szomorú kilátások vannak: sok hó esett, átteresznek befagytak, s sok átteresznel a jég magasabban áll, mint a nyílás, ami olvadáskor hatalmas kiöntéseket eredményez majd. Megkérte a polgármestert, hogy az áttereszeket tisztíttassák, s a szűknyílásokat bővítsék ki. Kéri ezenkívül a kultúrmenőki hivatal főnökét, hasson oda, hogy a Tóczó-Köszty-Kondoros medrének tavaly megkezdett munkálatait gyorsítsák meg. Ugy, hogy ebben az évben Debrecen határában elvégezhető legyen a szabályozás.

Megkéri a Nyírvízszabályozó Társulatot az erdei levezető árkok rendezésére.

A főispán közbenjárását kéri a bizottság

Kérelmekkel kíván a bizottság fordulni Szilassy László főispánhoz is, hogy amennyiben a vízszabályozási munkálatok elő anyagi vagy más természeti akadályok gördülnek, hathatós támogatásával segítsen ezeket elhárítani.

Polgáry Miklós azirányban is kéri Szilassy László főispán közbenjárását, hogy az illetékes minisztériumban mielőbb hagyják jóvá a debreceni telepek víztelenítésének tervét, hogy a munkálatokhoz hozzá kezdhesse. Kérte, hassanak oda, hogy az árvízvár által okozott elemicsapások következtében engedélyezett adóterelésről minél előbb értesítsék az érdekelteket, nehogy meglepetéseknek legyenek kitéve.

Baglyas Márton az árvízszabályozás államosságát sürgette. Csáky János szükségtelemnek tartja ezt, hiszen legutóbb az árvízvédelem országos kormánybiztosa bejelentette, hogy az államosságot nem lehet elodázni.

Vita az olajosmagvak termesztése körül

A Gazdasági Akadémia beadványát ismertette ezután Gulyás Antal gazdasági akadémiai igazgató. Ezerrel a Pallagi Gazdasági Akadémia elmúlt évben 18 hold földet vetett

be ricinussal. A kedvezőtlen időjárás, meg a talaj minősége miatt holdanként 0,75 lett a termés, ami igen gyenge eredmény. Ugyanakkor a 18 hold föld ricinus-termesztésre befogása folytán mintegy 10-13.000 pengőtől esett el az akadémia. A beadványban ezért kéri, hogy mivel földje, s általában a debreceni földek nagyrésze nem alkalmas ricinus-termesztésre, a gazdasági felügyelőség útján írjanak fel a közellátást kormánybiztossághoz, hogy mentesítse a ricinus-termesztéstől a gazdákat, s helyett más olajosmagvak termesztését engedélyezze.

Mike János hasonló értelmű felszólalása után vitéz Kovássy Kálmán gazdasági felügyelő magáévftette az előterjesztést. A felügyelőség is megvitatott arról, hogy a debreceni föld nem alkalmas ricinus-termesztésre. Ez a megállapítás azonban az olajre és napraforgóra nem áll. Ezek termesztése viszont nemzetgazdasági érdek. A felmentvény-kérelmet tehát csak a ricinusra korlátozzák!

A debreceni gazdák szívesen foglalkoznak napraforgó és olajlen termesztéssel

Dr. Veress Géza főjegyző, a gazdasági ügyosztály vezetője a szakértő szemszövegéből vizsgálta az indítványt. Gulyás Antal, majd Kertész Kálmán a len és napraforgótermelés mellett foglalt állást. Polgáry Miklós még azt kérte, tegyék közé, hol lehet majd ezeket a magvakat beváltani, mert az elmúlt évben nem történt intézkedés erre.

Csáky János elnök összegezte végül a vitát. A bizottság egyhangúan amellett foglalt állást, hogy a gazdasági felügyelőség útján megkeressék a közellátási kormánybiztosságot: tekintsen el Debrecenben a ricinus-termesztéstől, mivel a talaj nem alkalmas erre. Ugyanekkor a gazdák kijelentették azon elhatározásukat, hogy szívesen foglalkoznak a föld természetének jobban megfelelő olajosmagvak, így napraforgó és olajlen termesztésével.

A mezőgazdasági munkáskérdés

Az indítványok során Kállay Sándor a mezőgazdasági munkáskérdésben szólalt fel. Ismertette a legutóbb megjelent idevonatkozó rendeletet, amely szerint a munkát nem vállalt munkások március 15 után kötelesek jelentkezni a munkaközvetítő hivataloknál, mert rosszhiszemű viselkedés esetén munkatáborba küldik őket. Debrecen és környékét kivételes helyzete miatt ki kívánja kapcsolni a rendelet hatálya alól. Kovássy Kálmán gazdasági fel-

ügyelő hangoztatta, hogy rendkívüli időkben élünk, amelyekben rendkívüli rendelkezésekre van szükség. Vegye megnyugvással a rendeletet a bizottság, mert az a mezőgazdasági termés folytonosságának biztosítását célozza.

Kertész László szerint a gazdák előre nem tudják mennyi munkásra lesz szükség. A határidő kitolását tartja célszerűnek. Csuka László felszólalása után dr. Veress Géza főjegyző ismételt hangoztatta, hogy csak a munkakerülőket vizsák munkatáborba. Mike János javaslatára Polgáry Miklós és vitéz Kovássy Lajos felszólalása után a bizottság úgy határozott, hogy felhívást intéznek a munkavállalókhöz: jelentkezzenek annál a gazdánál munkára ismét, ahol az elmúlt évben dolgoztak. Igy fedve vannak a rendelettel szemben.

Szükséges az ipari és mezőgazdasági munkabérek, termények árának összehanghozatala

Polgáry Miklós indítványozta: sürgessék meg a mezőgazdasági munkabérek, terményárak és az ipari munkabérek, cikkek árának összehanghozatalát. Súlyosnak tartja például, hogy a gazdáknak 68 fillért kell eladni a nyersbort, ugyanekkor 70 pengőt kérnek egy pár eszméért.

Kállay Sándor lehetetlennek tartja, hogy az ipari cikkek nagymennyiségű emelkedésével egyidőben a mezőgazdasági munkabérek még mindig az 1940 novemberében megállapított szinten maradjanak. Ki kell szabni a mezőgazdasági szociális törvényeket, legalább olyan mérték-

ben, mint azt az iparban tették, megellenkező esetben a mezőgazdasági munkások száma nagyon megesápany.

Csáky János felszólalása után a bizottság kimondta, hogy ebben a kérdésben újra felírnak illetékesekhez.

A címkórság ellen

Csuka László terjesztett ezután érdekes indítványt a bizottság elé a címkórság ellen. Hangoztatta, hogy a címek túltengése csak a kasztrendszer kimélyülését segíti elő, ami éppen most nem kívánatos. Teljes és zavartalan összefogásra van szükséges a nemzetnek. Eppen ezért foglaljon állást a mezőgazdasági bizottság a címkórság ellen, mint az Győr és Szeged közönsége már megtette.

Csáky János hangoztatta, hogy az indítvány széleskörű előkészítést kíván, ezért várja be azt írásban.

Niterezstik a kukorica vetőmag akciót

Polgáry Miklós a tengeri vetőmag-akcióval kapcsolatban tett indítványt. Nem tartja méltányosnak, hogy csak a 20 holdon aluli gazdák kapjanak vetőmagot.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő felvilágosítására nagy megnyugvással vette tudomásul a bizottság, hogy a kormány éppen a múlt évi tengeritermelésre való tekintettel kibővíti a vetőmag-akciót. Abban nemcsak a húsz holdon aluli, hanem a húszon felüli gazdák is részesülnek.

Az ülést Csáky János elnök rekesztette be fél 12 órakor.

Hajdu vármegye vezetősége és a tisztiorvosi hivatal erővel intézkedésekkel gátat vetett a kiütéses tifusz terjedésének

Csak hat megbetegedés történt Kabán — Szigorú felügyelet alá helyezték a megyei eljárvokat

Dr. Gaertner István vármegyei tisztiorvos Hajdu vármegye januári közegészségügyi állapotáról a következő jelentést készítette:

Januárban a megyében a házasságkötések száma 249. Élveszületések száma 388, halálozások száma 208, természetes szaporodás 184. Egy éven alul elhalt 26, azaz élveszületések 6,7 százaléka. Halvaszületések száma 10, az élveszületések 2,5 százaléka. Gümőkór halálozás 28, heveny fertőző betegségben meghalt 4 egyén.

Kabán községben a Cigánytelep lakói között négy kiütéses tifusz megbetegedést észleltek. A községi ügyvezető orvos erről telefonon azonnal értesítette a vármegye vezetését és a tisztiorvosi hivatalt, s ennek alapján a betegség továbbterjedésének megakadályozása céljából azonnali intézkedéseket fogantatosítottak. Február 1-én megbetegedett Kerékgyártó Kálmán 58 éves MÁV pályamunkás, akit azonnal a debreceni Horthy Miklós-kórházba szállítottak. Kerekgyártó

azonban kiszervevedett. Február 3-án Kereki Gyula 51 éves földműves szállították be Debrecenbe kiütéses tifusz megbetegedéssel. A járvány megakadályozása céljából egyébként nemcsak Kabán községben, de az egész megyében szigorú óvintézkedéseket rendeltek el, s mind nagyobb nyomatékkal hívják fel a lakosságot a fokozott tisztálkodásra.

A bejelentett fertőző betegségek közül hastífusz 1, vérhas 1, diftéria 8, vörheny 22, kanyaró 126, bárányhimlő 4, szamárköhögés 8, járványos agyburoklob 11 nyílt gümőkór 11, kiütéses tifusz 4, malária 1.

Januárban baleset folytán elhalt 2 egyén, éspedig 1 lórugás és 1 szénegázmérgezés által. Öngyilkosság útján elhalt 4 egyén, éspedig önkiszervevedés.

Írógép tökéletes javítása, újjáépítése.
HURAY
okl. írógép-műszerész m.

Levegőes-est a Vitezi Székházban.

Gazdász-estély február 12.

Hajdu megyében is bevezették a tejelési és tenyésztési ellenőrzést

Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő ismertette Hajdu vármegye januári mezőgazdasági állapotát. Az állatállományra vonatkozóan a következőket tette meg felvilágosítást: Az állatállomány kondíciója nem mindenütt kielégítő. A szilvas takarmánykészlet elegendőnek mutatkozik, az erőtakaromány ellátás terén azonban nehézségek mutatkoznak. Különösen érinti az erőtakaromány hiányát a tehenészetnél, valamint a hizlalással és állattenyésztéssel nagyobb mértékben foglalkozó gazdaságoknál. Erőtakaromány hiánya miatt a tejtermelés terén visszaesés mutatkozik. A január hónap megtartott ellenőrzések alapján az ellenőrzött tehenállományra vonatkoztatott: átlagosan 4,2 kg. tejelési átlag 6,3 kg. átlag zsír 3,7 százalékos volt.

Ebben az ellenőrzési évben a következő községekben és városokban folyik állami támogatással a tejelési és tenyésztési ellenőrzés: Hajdúbószormény, Hajdúszoboszló, Hajdúnánás, Hajdúdorog, Hajdúhadház, Téglás, Balmazújváros, Mikepéters, Hajdúsámson, Hajdúszovát, Kaba, Püspökkladány és Földes. A vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség személyzete január hó folyamán 2 új taggal gyarapodott, amennyiben a m. kir. földművelésügyi miniszter Takács József és Makay István újonnan kinevezett m. kir. gazdasági segédfelügyelőket szolgálatra a hajdúvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség központjába osztotta be.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Karádi István gazd., Etelep 113—Csirkés Katalin Perec-dűlő 33. Házasságok: Dobi István gazd., Piac-dűlő 34—Esedli Katalin Kádár-dűlő 32. Dr. Végh Ferenc bőrgyáros Híd-utca 4—Poleáry Irén Csapó-utca 80.

SZÖNYEGEKET

tűgöngyöket, ággyerítőket stb. legolcsóbban vásárolhat Horn Rezső szőnyegházaiban Debrecen, Kossuth-utca 19. szám

Halálozások: Özv. Geréb Istvánné ref., 82 éves, Dobó-utca 4. Diószegi Sándor ref., 3 hónapos, Népház. Özv. Stancz Sándorné ref., 93 éves, Ispóty-tér 6. Zong Barna ref., 38 éves, Kishegyési-út 40. sz. Fazekas Magdolna gk., 11 napos, Monti ezredes-utca 9. Ujvári Sándor ref., 72 éves, Bellegelő 199. Özv. Singer Lipótné izr., 77 éves, Széchenyi-utca 28. Dr. Balkányi Ede ny. városi tb. főorvos, izr., 85 éves, Ferenc József-út 34. Özv. Kolozsi Mihályné ref., 74 éves, Ispóty-tér 9. sz. Molnár János rk., 73 éves, Károly Ferenc József-út 6. Ónodi Kálmán ref., 2 éves, Szél-utca 17. Varga Ilona rk., 17 éves, Geszteréd. Szilágyi Imre ref., 20 éves, Berta-utca 25. Vitéz István ref., 44 éves, Haláp 104. Veres Ilona gk., 23 éves, Varga-utca 24.

Születések: Dr. Kérchy Miklós postafőnök, Hajdúhadház, Bozsai-kert, leány Eva, Boros László napszámos, Nádudvar, fiú László, Bakos Flórián napszámos, Karcag, leány Erzsébet, Koroknai Imre kocsis, Etelep, leány Róza, Tóth Lajos tenésztész, Nagyhegyes 2, fiú László, Somogyi Tibor kereskedő, László-utca 6, leány Márta, Sövényi Antal bénaudó tulajdonos, Hadházi-utca 28, leány Julianna, Herez József kereskedő, Eötvös-utca 110, leány Gizella, Füzesi István napszámos, Tóth-telep 31, fiú Ferenc, Makai Gábor férfi szabó, Temető-utca 16, leány Gabriella, Magyar József napszámos, Vámospéters, leány Erzsébet, Dávid Mihály kereskedő, Hatvan-utca 61, leány Anna, Gyöncz Lajos gazdasági cseléd, Monostorpályi, leány Katalin, Iyész József juhász, Kinyár, fiú József, Simon Pál kovács-mester, Hajdúszoboszló, fiú Gábor, Dávid Miklós altiszt, Hatvan-utca 44, fiú Béla, Zsolnai József Maróthy György-u. 29, fiú Zoltán, Csalányi Károly csendőrgőtzőrmester, Bornemissza-utca 4. sz., leány Viktória, Koroknai Imre kishérlő, Kismaes 48, leány Katalin, Tóth István napszámos, Kishegyési-út leány Katalin, Wágner József férfi szabó, Boldogfalva-utca 4, leány Judit, Dr. Papp Aladár gyak. orvos, Balmazújváros, leány Katalin és még tíz törvénytelen úszólt.

Amint már tudják kedves vendégeink, a Gazdasági Akadémia ifjúsága az Arany Bika dísztermében most is megrendezi a már hagyományossá vált, s mindig jól sikerült Gazdászestélyt, hogy itt találkozhasson Debrecen és a Tiszántúl előkelő közönsége. A rendezőbizottság a legnagyobb körültekintéssel igyekszik megteremteni a régi Gazdászestélyek forró hangulatát, baráti légkörét.

Az estélyünkön megjelenő táncoló hölgyek számára igen kedves meglepetést tartogat a rendezőbizottság, hogy arról a kedves emlékről mindig eszükbe jusson a legjobban sikerült bál ragyogó hangulata.

Nagyszerűen sikerült a Mester-utcai egyházzrész kollégiumi műsoros délutánja

A Mester-utcai egyházzrész Női Köre vasárnap délután a Kollégium dísztermében kitűnően sikerült műsoros ünnepélyt rendezett. Közénekek után Kolozsvári Kiss László az egyházzrész lelkipásztora mondott megnyitói beszédet. Beszédében hangzott, hogy amíg mi itthon meleg szobában várjuk az idő múlását, addig távoli harcokban bátor magyar katonák küzdenek ünfeláldozó bátorsággal és kitartással érteink és országunk jövőjéért. — Itt e meghitt délután keretében — mondotta a lelkipásztor — kell, hogy néhány pillanatra azokra is gondoljunk, akik távol vannak tőlünk. Édvözölte ezután a lelkipásztor a megjelenteket, majd dr. Szász Imréné énekelte óriási tetszés mellett Hegyi Ferenc:

Február 9-től már a Báliroda is működik az Arany Bika halljában, délelőtt fél 12—1-ig, délután fél 6—7 óráig, itt kérjük bejelenteni a páholy- és asztalfoglalásokat.

Hajnalban villamos fog várni a Bika előtt kedves vendégeinkre, hogy ezzel is könnyebbé tegyük számukra a hazamenetelt.

Estélyünket pontosan 9 órakor meg fogjuk kezdeni, s tekintettel legfőbb védnökeink személyes megjelenésére, kérjük kedves vendégeinket, tüntessenek ki bennünket pontos megjelenésükkel.

Viszontlátásra az idel farsang leg elíttebb és legjobb hangulatú táncestélyén, a Gazdászestélyen.

Kik kaphatnak juhtelket a Hortobágyon?

Február 15-ig lehet az igényléseket benyújtani. Az 1942. évtől kezdve további intézkedéséig a Hortobágyon csak az kaphat juhtelket, akinek 150 darabnál nagyobb juh- vagy birkaállománya van, vagy többen együtt kívánják egy telken legeltetni. Legfeljebb két telket csak az kaphat, aki 500 darabnál nagyobb birkaállománnyal rendelkezik. A hortobágyi juhtelkeket a mátai biztos a Hortobágyi Intézőbizottság kiküldöttjeinek meghallgatása után fogja kiosztani. A fenti korlátokon belül akként, hogy nagyobb juh- vagy birkaállománnyal rendelkezők nagyobb és jobb, kisebb juh- vagy birkaállománnyal rendelkezők kisebb és gyengébb minőségű telket fognak kapni, az igénybejelentésben kifejezett kívánságokat azonban a lehetőség szerint figyelembe veszi, különösen azoknál, akik az elmúlt években a város polgármesterétől nyert előzetes írásbeli engedély alapján épületeket, vagy kútait létesítettek és a megállapított jogelismérségi díjat pontosan fizetik. Ezekhez képest felhívom mindazokat, akik 1942. évben juhtelket vagy birkaállománnyal rendelkezők kívánják a Hortobágyon legeltetni, hogy telek iránti igényüket a mátai biztoshoz a kihajtható birka nemének, és számának, valamint az igényelt teleknek közelebbi megjelölése mellett február hó 15-ig írásban jelentsék be. A mátai biztos március 1-én fogja a telek kijelöléséről az igénylőket értesíteni. A mátai biztos értesítését tavasszal a hajtócédule kiváltása alkalmával a számvételeknél fel kell mutatni. Elkészített igénylések csak akkor lesznek figyelembe vehetőek, ha a kérelmek benyújtásának időtartama alatt a kérelmezők részéről még maradnak üres telek. Polgármester.

A lábellenállás új szabályozása

A lábellenállás terén a szigorú takarékoság érvényesítése tárgyában a m. kir. közellátásügyi miniszter 102.520/1942. K. M. számú rendeletében foglaltak alapján következőkre hívom fel az érdekelteket, illetve a közönség figyelmét. Talpbőrkereskedő talpbőrt súlyra való tekintet nélkül a rendelet függelékében megállapított nagyságú és alakú idomok szerint kiszabva szolgáltatni kell. Több utalvány bevonása esetén a kereskedő a talpbőrt egy csíkban kivágás nélkül is kiadhatja, az idomok előzetes kirajzolása mellett. Ha a talpbőr felületéből a szükséges idom nem telik ki, a talpbőrt 2 darabban is kiszolgáltathatja. A pirosszínű utalványon a kiállító hatóság a fogyasztó lábellenállás nagyságát feltünteti. A pirosszínű utalvány kizárólag a rajta feltüntetett nagyságú lábellenállás készítésére, fejelésére, illetve talpalására érvényes. A fogyasztó a pirosszínű utalvány alapján talpbőrt a talpbőrkereskedőtől (előző talpbőrkereskedő) közvetlenül is vásárolhat. Az iparos lábellenállás talpalását, fejelését, vagy előzetes megrendelés alapján mérték után készítését a megrendelő által hozott talpbőr felhasználásával pirosszínű utalvány nélkül is elvégezheti. Az ilyen

módon vállalt munkáról az iparos beköltött és sorszámozott lapokból álló könyvben nyilvántartást köteles vezetni, melyben fel kell tüntetni a megrendelő nevét és lakcímét, a megrendelés keltét, valamint az elvégzett munka nemét. Sarokfelállításnál talpbőrt csak a felső sarokfolt számára szabad feldolgozni, egyébként megbízható műanyagot és talpbőr-hulladékokat kell felhasználni. Felsősarokfoltokat csak hulladék darabokat és pedig páronként férfi lábellenállás legfeljebb 4 dkg, női és gyermek lábellenállás legfeljebb 3 dkg, eszímánál legfeljebb 5 dkg mennyiségben szabad felhasználni. Talpfoltozásokhoz és sarokfoltokhoz csak hulladékdarabokat szabad felhasználni. Lábellenállás talpát, orrát, valamint a sarkát a kópástól való megvédés céljából alkalmas módon (patkó, orr és sarokvas, legalább háromszoros koptatószegelés, bakanszeg, favédők, a talpon stb.) meg kell erősíteni. Ezen rendelkezéseket a fátalpu és egyéb műtalpu lábellenállás, a bocsor és a fapapucs (klumpa) készítésénél is meg kell feleltetni. Egyébként a Budapesti Közlöny folyó évi február hó 8-iki 31. számában megjelent rendelet ad részletes felvilágosítást. A rendelet ellen vetők kizárólag követelnek el.

Mivel a rendelet szerint az utalványok kiadása ezentúl nem a talpbőr súlyra, hanem a nagyság száma szerint történik, felhívom az igénybejelentőket, hogy igénylő lapjukon a lábellenállás méret pontos számát tüntessék fel, mert az utalvány kiadás iránti kérelmeket az irrodák nem fogadják teljesíteni. Polgármester.

Fodor Rezső pénzügyigazgató bucsuztatása NYUGALOMBAVONULÁSA ALKALMÁVAL A MEGYEI KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁGI ÜLÉSEN

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn reggel 9 órai kezdettel tartotta szokásos havi ülését Szilassy László főispán elnöklésével. A főispán az ülés megnyitása után nagy sajnálattal jelentette be Fodor Rezső pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos nyugalmavonulását.

Dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző ismertette ezután Fodor Rezső pénzügyigazgató beadványát, amelyben bücsút vesz a közigazgatási bizottságtól. Megköszönte azt a támogatást, amellyel az adózók közötti bizalmának megnyeréséhez segítette őt a bizottság. A közigazgatási bizottság melegenhangú válaszával közölte Fodor Rezső ny. pénzügyigazgatónak, egyben érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg.

ARKAS virágüzlet Kossuth-u. 17. Tel.: 32-46 Legolcsóbb termelői árak

Tanácsülés a csapókerti egyházzrészben

A csapókerti egyházzrész február 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az olvasóköri nagyszobában gyűlést tartott Dr. Danesházy Sándor gondnok, a tanítótestület több tagja, mint tanácsadók és a többi tagok is nagy számmal. Meghallgatják és helyesléssel tudomásul vették a lelkipásztor jelentését s egyhangúan kívánatosnak tartják az önálló egyházzrész megalapítását és az egyházzrész megalapítását, ami tervbe is vétetett már az illetékesek által. Elfogadják az 1941. évi származást és az 1942. évről szóló költségvetést az elmúlt év alapján.

Márton Elek és Varga Lajos újonnan választott, illetve behívott egyházzrész elnökei után a lelkipásztor imádkozott s bezárta a gyűlést.

Nagyszerű táncal egybekötött műsoros délután

A HOMOKKERTI SZENT LÁSZLÓ OTTHONBAN

A homokkerti római katolikus Szent László Otthon vasárnap délután 4 órai kezdettel nagyszerű műsoros farsangi délutánt rendezett. A műsorot dr. Raszovszky Kálmán kegyesrendi gimnáziumi tanár, h. igazgató rövid beszéddel vezette be. Kifejtette, hogy e műsoros délután három célt szolgál: elsősorban azt, hogy a Homokkerti római katolikus templomot kapjon, másodsorban a kulturális előrehaladást és végül a munkában elfáradt emberek nemes szórakozáshoz való felülkeltését. Ezután gyors egymásutánban pergett le a műsoraszámok, mulatságos bohózatok, nagyszerű ének és táncszámok váltogatták egymást. Közreműködtek a Szent László Otthon VIII. és VI. osztályú tanulói, név szerint Balogh Edit és Jutka, Szabó Márta, Hajnal Klári, Bujdosó Irén, Hannel Klári, Hídvégi Andrea, Kurlán Vali, Forbáth Ann, Wallisch Márta és a piarista gimnázium énekkarának nagyszámú tagjai. A nagyszámú közönség lelkesen ünnepelte a pompás szereplőket. A műsoraszámok lezajlása után a késő esti órákig tartó tánc vette kezdetét. A nagyszerű műsoros délután mintaszerű megrendezése Szemes Sándor világi elnök és dr. Raszovszky Kálmán igazgató-helyettes egyházzrész elnök érdeme. (Juszuf)

Dr. Kováts Andor egyetemi professor temetése

Nagy részvét mellett temették el dr. Kováts Andor egyetemi tanárt

Az egyetem nevében dr. Kállay Kálmán rektor, a jogi kar nevében dr. Zachár Gyula dékán búcsúztatta az elhunytat

Vasárnap délelőtt a Tisza István Tudományegyetem és a város előkelőségeinek részvételével temették el nagy részvét mellett az Egyetem elhunyt professzorát, dr. Kováts Andort, az egyetemi díszudvarról. A díszudvaron öröközők palánk és gyászdrapériák között felállított díszes koporsót a koszorúk és virágok orlépe vette körül.

A temetésen megjelentek között ott volt az egyetem rektora és tanácsa, a tanári kar csaknem minden tagjával, továbbá dr. Révész Imre ref. püspök, dr. Kőlcsey Sándor polgármester, dr. Oláh Lajos táblaelnök, Jeney Sándor törvényszéki elnök, Barankay Miklós tábla tanácselnök, Kelemen Ernő ny. tanácselnök, Kulín Imre tábla elnök, Marsó László és Bodroghy László ny. ezredesek, dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, a Baross Szövetség elnöke, Schmogrovics Ernő, a Nemzeti Bank főnöke, vitéz Nátráczky Béla ny. vm. főjegyző, Tatay Zoltán árvaszéki elnök, th. h. polgármester, dr. Wallisch Oszkár egyetemi lektor, dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácsos, dr. Balogh Sándor kultúratanácsos, főjegyző, Csobán Endre városi főlevéltárnok, a Csokonai Kör és Szépművés Céh úv. elnöke, dr. Nagy Béla az Ügyvédi Kamara elnöke, Bohus Károly ny. postafőigazgató, Tarján Oszkár PÉV főtanácsos, Toroczkay József MAV felügyelő és sokan mások. A gyászoló család koszorúján kívül az egyetem rektorának és tanácsának, a jogi karnak, a kecskeméti jogakadémiaának, a Werbőczy Bajtársi Egyesületnek, a ruszin egyetemi hallgatóknak, valamint a jóbarátok és ismerősök seregének koszorúit láttuk ott.

A gyászszertartás a Kollégiumi Kántus zászdelával kezdődött, majd az egyházi közének után dr. Farkas Pál ref. lelkes mondott emelkedett szellemű, gondolatokban gazdag szép imát és beszédet.

— Elünk az Úrnak, ha meghalunk az Úrnak halunk meg — kezdte beszédét a dékán. — Akár élünk, akár halunk az Úr vagyunk. Minden érző és gondolkodó embert foglalkoztat a halál kérdése. Az élet értelméről akkor kezdünk csak elgondolkozni, ha közel lesz hozzánk a halál. Az emberi élet útjának végén halljuk már az érzéket és kienesztjük kezünkkel az élet kötelet.

— Azok, akik a mi kedves halottunkat hallották beszélni, érezték baráti kezének simogatását, azok tudják, hogy drága életnek kincseit, tudását és életét szórta az Úr közöttünk. Életének belső fényét hirtette ránk s megsiratja fájdalmasan az a nép és az az ország, melyet most itt hagyott.

— De megsiratja az az ifjúság is, amelyet annyira szeretett.

— Belső tusakodásait és küzdelmeit nem ismerjük, de tudjuk, hogy azt a súlyos keresztet, amit az Úr ráért, mindig szelődés nélkül vitte, s egyszer elbukott a földi életben való harcban.

— Halálra adatott napokonként a Jézusé, de a Krisztus legyőzött szelődés megőrzött testének.

Farkas Pál búcsúja után ismét a Kántus énekelt gyászdalokat.

DR. KÁLLAY KÁLMÁN REKTOR BÚCSÚBESZÉDE

Dr. Kállay Kálmán egyetemi rektor az egyetem nevében mondott beszédet.

— Amikor a legszomorúbb rectori kötelességet teljesítve megállok Kováts Andor ravatalánál, kedves kartársunknak két arca van előttem, — mondotta a rektor. — Az egyik a professzoré. A tudomány önzetlen szeretete családi tradíció volt nála. Szerette tudományozni és tudása nem egyszer megbecsültetést szerzett neki s vele egyetemünknek is országunk határain kívül is. Kötelességtudása még halálos ágyán sem hagyta el, azért aggódott, hogy mi lesz, ha előadásait nem tudja pontosan megkezdni. Professzor volt, aki uralkodott tudományozáson és nem csak tanítani tudott, hanem gondját is tudta viselni a rábízott ifjúságnak, mert szerette és megértette őket.

— A másik arc az emberé, a kartársé, a jó baráté. Emberfeletti kinajt mosolyogva hordozta, senkinek sem beszélt róla. Segíteni mindig kész volt, ahol arra kérték. Kezünkbe simuló meleg baráti kezének őszinte szorítását mindig érezni fogjuk, mert lélek, élet és szeretet volt benne.

— Mélyes fájdalommal búcsúzom a hű és jó professzortól, búcsúzom a drága baráttól is azzal, hogy példát mutattál nekünk a szenvedések türelmes hordozásában is.

— Isten kegyelméből találj örök nyugodalmat a boldog feltámadásig!

DR. ZACHÁR GYULA GYÁSZBESZÉDE

A rektor magasszarnyalású és megható beszéde után dr. Zachár Gyula egyetemi ny. r. tanár, a jogi kar e. i. dékánja emlékedt szövegre, aki meghatottságtól fátyolos hangon búcsúztatta a halottat, a kar és a Tisza István Tudományos Társaság nevében.

— Mélyen meghatódva állok itt a ravatal előtt — kezdte beszédét. Számítani lehetett a megboldogult halálára, hiszen szervezetében már benne volt a gyilkos kör csiréje. Mégis volt hálalunk és reményünk, hogy még tovább fogja húzni terhes és munkás életének ígját. Életben tartotta őt elsősorban a tudás, aki újat és maradandót akart alkotni és másodsor nagy hazafiasága. Elve az volt, hogy mindent vissza és ennek az elvnek töretlen és megingathatatlan erejű szolgálatában állt.

— Kedves Barátom! Köszönjük neked azt a szeretetet és barátságot, mellyel életben kitüntettél bennünket, köszönjük neked azokat az órákat, melyeket veled töltöttünk. Sajnos bekövetkezett a szomorú vég, nem fogod többé élvezni értékes és alapvető munkásságod további folytatásának eredményeit. Aludj csendesen, álmod legyen békés, álmodj arról, amit egész életében hittél: az isteni örök igazságról.

Dr. Zachár Gyula könnyökig megható beszéde után az ifjúság búcsúztatta szer-

tett professzorát. A Werbőczy B. E. nevében Mikecz Gyula joghallgató búcsúzott az elhunyt professzortól szép beszédben, míg

Telmányi a Zenekedvelők IV. bérleti estjének, Erna Sack az V. bérleti estnek koncertáló művésze

A Zenekedvelők Köre február 13-i IV. bérleti estjére a nagy magyar hegedűművészt, Telmányi Emilt és feleségét: Annette Schiöler—Telmányi zongoraművésznőt nyerte meg. Nagyszerű műsort hoznak városunkba. Paganini, Kreisler, Ravel egyegy reprezentáns darabjára kívül Brahms híres B-dúr szonátája, Tartini Ördögtrillája, Bach Ciaccona-ja szerepel az est műsorán.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Antalovszky Jenő joghallgató a ruszin egyetemi ifjúság nevében mondott utolsó istenhözszódot.

A búcsúbeszéd után megbontották a díszes kátafalakat és négylovas gyászkoszorra helyezték a koporsót, majd megindult a gyászmenet a Vilmos-császár-körúton és a köztömétői sugárúton a Köztemető felé. A menet elején az egyetemi hallgatók és a bajtársi egyesületek csoportjai mentek, a koporsó után a gyászoló család és a jóbarátok és ismerősök serege. A gyászlocai mellett díszegyenruhás városi hajduk kísérték a koporsót egészen a sírig. A sírnál a lelkész újabb imája után, a Kántus gyászdalai mellett elföldelték a koporsót.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte nagy gyászpompával.

A becsületes megtaláló beszolgáltatva a rendőrségen a telefonfülkében talált pénzt

Balassa Béla harmadikos gimnázista, Kardoss utca 29. szám alatti lakos napokkal ezelőtt a Vilmos császár út sarkán lévő nyilvános telefonállomáson talált egy pénztárcát, amelyben 594 pengő volt. A kis becsületes diák a talált pénztárcával egyenesen a rendőrség központi ügyeletére sietett és mint talált tárg-

yat beszolgáltatva. Pár nappal később a rendőrség központi ügyeletén jelentkezett Bónis Józsefné banktisztviselőnő, aki elpanaszolta, hogy pénztárcáját elvesztette. Kellő igazolás után a rendőrség a pénztárcát pénzzel együtt kiadta a banktisztviselőnőnek, aki boldogan hagyta el a rendőrség épületét.

A debreceni újságírók egy sokgyermekes családjáért Egy évig ingyen adják oda használatra 800 négyyszögletes házastelket Szentosi József sokgyermekes családjának

A Debreceni Újságírók Klubja vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Benyovszky Pál elnök megnyitójában megemlékezett a Délvidék egy részének dicső dalmas, hősi visszacszerzéséről.

— Nagyrunk vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó politikai bölcsesége és vitéz honvédségünk nagyszerű harckészsége visszacserezte a Délvidéket — mondotta többek között az elnök. — Huszonkétéves rabság után ismét visszért az anyaország kebelébe a dusan termő Bácska, ahol ma már több jelentős napilap hirdeti a magyar kultúra dicsőségét — szabadon és gatlás nélkül. Ha történelmi igazságszolgáltatás a jövőben is ezen az egyenes úton halad, akkor valóra válik örök reményünk, a feláradt Nagy-Magyarország, amelyért mi, debreceni újságírók lankadatlan erővel, sokszor fogcsikorgatva és verejtékező, nincs telénél és lelkiesnyelten, de mindig hittel és megalkuvás nélkül küzdöttünk.

Ezután az újságírói hivatalról és Debrecen város szerepéről szólott az elnök, aki többek között megállapította, hogy „ha a debreceni közönség csak füzőanyagú lelkesedéssel és szeretettel támogatná sajtóját, mint amilyen szeretettel mi küzdünk, dolgozunk érte s a kultúrmisszióra hivatott Nagy-Debrecenért, akkor Debrecen ugyanazt a szerepet tölthetné be a Tiszántúlon, mint Kolozsvár Erdély szívében.

Szólott a kari szolidaritásról és a szervezkedés fontosságáról. Tamássy László főtájkár részletes jelentésében a Klub működéséről, fejlődéséről számolt be. Szeretettel emlékezett meg alapító és örökös díszelnökeiről, vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihály füzőkesztő, országgyűlési képviselő, sajtókar marai elnökről, akik javaslatára a közgyűlés táviratilag üdvözölt.

Pálly József pénztáros a Klub évi zárszámadását és költségelőirányzatát terjesztette elő. A Klub hazafias érzéstől áthatva nagyobb összegű Erdélyi nyere-

menykölcsonkötvényt vásárolt. A Klub kulturális és szociális téren igen eredményes munkát végzett és a közgyűlés kimondotta, hogy a szociális gondolatot indítlatva, példaadásként is, felkarolta a sokgyermekes szülőket, az Újságíró Klub Debrecenben Irén-utca 5. szám alatt levő házában és 800 négyyszögletes területén Szentosi József sokgyermekes apának és családjának egy évig ingyen ad lakást és használhatja a földet is.

Ezután a tisztújítást ejtették meg és megválasztották az új tisztikart három évre. Elnök lett Benyovszky Pál, főtájkár Tamássy László, pénztáros: Pálly József, ellenőr: Beneze Mihály, titkár-jegyző: Kiss István. Számvizsgálók: dr. Csávás István és Sz. Kovács Imre. Megválasztották ezenkívül a választmány tagjait s pótagjait, úgyszintén a fegyelmi bizottság tagjait.

Vegyen hadirokkant sorsjegyet!
Darabja 1 pengő
1000 nyeremény
5000 pengő értékben

Nyerhet vele: hízott dísnót, kockacukrot, rizkását, nullás-lysztet, szalonnát, szalámit, kolbászt, csőtztát, meg rádót is, továbbá írógépet, kerékpárt és egyéb hasznos tárgyakat.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznak minden kedden és esütőrtökön délelőtt 10—12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ FŐISPAN pártelnöki minőségében fogad minden hétfő este 6—8 óra között a Magyar Élet Pártja Arany Bika félemelet helyiségében.

A PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PARTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeletén nyitva minden nap délelőtt 9 óráig és délután 3—9 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A HAJDÚ VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET PÁRT vármegyei központjában, a debreceni Főispáni Hivatalban minden hét hétfőjén és pénteken délelőtt 8 órától 11 óráig panasznap fog tartani, mely alkalommal partunk tagjai panaszukat és kéréseiket előadhatják.

— **Ma választ új örökös tagokat a Csokonai-Kör.** A Csokonai-Kör irodalmi szakosztálya ma délután 6 órakor a Déri Múzeumban ülést tart. Az ülés két fontos tárgya: a tagválasztás és a legközelebbi munkaterv megbeszélése. Külön névre szóló meghívók mentek ki. Az elnökség ezúton is kéri az irodalmi szakosztály tagjait a teljes számban való megjelenésre.

— **Rizselosztás hentesek és vendéglátóiparosok részére.** Nyílt üzllettel bíró hentesiparosok, vendéglősök, kifőzők, rizsutalványalkat a közlekedési ügyosztálynál a hét végéig bármely napon délelőtt átvethetik. Az utalványok február hó 25-ig érvényesek, ezen időpontom túl már nem válthatók be. Polgármester.

— **A Szociális Missziótársulat** ma (10-én) délután 4 órakor tartja rendes havi gyűlést a római kat. gimnázium földszinti tanácstermében. Elnökség.

— **Leánykört szeretetvendégség a Mester-utcai egyházközségben.** A Mester-utcai egyházközség leánykört március 9-én délután 5 órai kezdettel a Kollégium dísztermében nagyszabású jótékony célú szeretetvendégséget rendez.

— **A református tanítótestület** elnöksége ezúton kéri a tanítótestület tagjait, hogy február 12-én, a Kistemplomban d. u. 5 órakor tartandó presbiteri konferencián teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. A vasárnapi iskolai munkáról, az iskola és a vasárnapi iskola kapcsolataról, a tanítók munkaköréről előadást tart Nagy István lelképásztor.

— **Értesítés.** Tisztelettel és sajnálattal értesítjük Debrecen és környékén levő t. vevőinket, hogy debreceni üzlethelyiségünk elvesztése folytán egyelőre ottani működésünket, míg megfelelő üzlethelyiséget nem kapunk, szüneteltetni vagyunk kénytelenek. Megköszöntük t. vevőinknek azt a határtalan bizalmat és ragaszkodást, amellyel cégünket kitüntették. Addig is, míg Debrecenben megfelelő üzlethelyiséget nem kapunk, készséggel felajánljuk szolgálatainkat azon hűséges t. megrendelőinknek és vevőinknek, kik cégünkhöz tovább is ragaszkodnak és amennyiben alkalmuk kínálkozik, érjük, hogy miskolci főüzletünket, vagy nyíregyházi fióküzletünket felkeresni sziveskedjenek és biztosíthatjuk, hogy ezen kitüntető bizalmukért még fokozottabb mértékben fogjuk jó áruval kiszolgálni, akár mérték szerinti megrendelésekkel, akár elismert kiváló kész ruháinkkal. Debreceni mértékszerinti megrendelőinknek a pontos mértéke miskolci központunkban rendelkezésünkre áll. Hazafias tisztelettel: **Székely, yóri és Morvai** úriszabók és férfiruhakészítők Miskolc, Győr, Nyíregyháza.

Ezekre menő közönség élszvetelével, nagy siker mellett zárlott le a debreceni iparosok műsoros táncestélye

Debrecen legmagasabb előkelőségei foglaltak helyet a közönség sorában

Vasárnap rendezte a Debrecen és Vidéke Ipartestület előjárósága az Iparoskört, az Iparos Dalegyet és az Iparos-ifjúság Önképzőkörének közreműködésével nagyszerű műsoros táncestélyt az Arany Bika pompásan felszített dísztermében. Az erkély oldalán zöld fűzőr húzódtott végig izlősen s köröskörül színes lámpionok emelték a hangulatot. A táncestély iránt ritkán tapasztalható óriási érdeklődés nyilvánult meg. Ezekre menő közönség töltötte meg zsúfolásig a termet már a műsor kezdete előtt és számuk egyre növekedett. A közönség első sorában láttuk megjelenni a táncestély fővédnökei közül **Beregyfi Károly** hadtestparancsnokot, **Szilassy László** főispánt, **dr. Kölcsey Sándor** polgármestert, **dr. Radó Rezső** kormányfőtanácsost, **miniszteri biztost, Serly Gusztáv** kormányfőtanácsost, a Kereskedelmi és Iparkamara alelnökét, **dr. Balogh Gyula** kormányfőtanácsost, a Baros Szövetség debreceni csoportjának elnökét, valamint Debrecen társadalmának még számos előkelőségét és az Ipartestület előjáróságát teljes számban **Galamb Ferenc** elnökkel és **Krisch Károllyal**, az Iparoskört elnökével az élen.

A műsor elő **Csöcsits Lajos**, az Iparos Dalkör elnöke, — aki egyébként a konferenciát végezte finom ötletességgel — mondott rövid bevezetőt. Bejelentette, hogy két kedves kötelesség hívta életre a táncestélyt. Az egyik a hadbavonult iparosok rászoruló családtagjainak megsegítése, — a tisztá jövedelem egyrésze ugyanis ezt a célt szolgálja — a másik pedig a kulturális kötelesség.

Ezután az Iparos Dalárda **Szondi László** zenetanár vezénylete mellett Liszt „Magyar ünnepi dal”-ával megnyitotta a műsort. Utána **Rácz Gyula**, a Cipősz Dalkör tagja „Rákóczi megtérése”-t adta elő megérdemelt sikerrel, sőt még ráadását is kellett adnia **Zengevölgy Gyula** az Egyetértés Dalkör tagja pompás fahuzi tárggyú magánjelentést adott elő. Izes humorral többször tagadta a közönséget általános derűltségre. Kirobbanó sikert arattak **Kaisz Anna**, a Városi Zeneiskola növendékének műdalai, különösen a „Belváros” és a „Márkám”. Utána az Iparos

Dalegyet Váradi Aladár tangószerezenádját, a „Vén Duna partján”-t adta elő kitünő betanulásban. Az estély fénypontja volt **Timár Ilának**, a debreceniek legkedveltebb művésznőjének szereplése, aki közismert kiváló művészetével Verdi „Leonóra áriá”-ját és a Traviata nagyáriáját adta elő szünni nem akaró tapstól kísérve. Csodálatra ragadta a közönséget a kis **Schaff Ibolyka** könnyed, légius keringő-tánc, meg is kellett ismételnie. Ifjú **Püspök Sándor** az Iparos Dalegyet tagja pompás magyar dalekat énekelt majd **Borsy Ilonka** III. éves zeneakadémikus két operettáriát és a „Pannikám”-at adta elő. Kellemes hangjával és remek előadókészségével szép sikert aratott. A műsor befejező számaként az Iparos Dalegyet katonanótákat énekelt. Az egyes számoknál — a zongorakísérettel **Forray István** karnagy és **Jobbágy Ilonka** táncatanáró látta el.

A műsor befejeztével közel 40 elsőbálozó pár impozáns keringőt lejtett, melyet nyomban a nyitószerűs követett s ezzel kezdetét vette a késő órákig a legjobb hangulatban folyó tánc.

A kimagasló sikertű műsoros táncestély rendezőbizottsága óriási és minden dicsőretet megérdemlő munkát végzett a zavartalan lebonnyítás terén. **Galamb Ferenc** ipartestületi elnök, **Krisch Károly** iparoskörti elnök **Szendrey Sándor** ipartestületi alelnök **Csöcsits Lajos**, az Iparos Dalegyet elnöke és ifjú **Zelinger Ede** iparoskörti vigalmi elnök nevével említhetjük meg, mint akik ennek a hatalmas munkának oroszánrészt magukra vállalták. A terem művészi díszítését **Pucsera János** kárpitos mester végezte.

— **Kivágott díófát csak engedéllyel lehet szállítani.** A m. kir. minisztérium az 560—1942. M. E. sz. rendeletében kimondta, hogy kivágott díófát csak engedéllyel szabad szállítani. Az engedélyt Debrecen sz. kir. városra vonatkozólag a m. kir. keertészeti felügyelőség (Barna utca 2.), az erdőőrvény hatálya alá eső területekre pedig a m. kir. erdőfelügyelőség (Széchenyi-utca 39. sz.) díjtalanul szolgáltatja ki. Aki a rendelet ellen vét, kihágást követ el s 2 hónapig terjedhető elzárással büntethető. Polgármester.

— **A Szülők Iskolája** előadása, Túrisczikai és földrajzi szempontból is széleskörű érdeklődésre tarthat számot **dr. Veress István** tanügyi főtanácsos mai előadása a Szülők Iskolájában. A Sebes-Körös völgyében lévő cseppkőbarlang — közelsége folytán — a debrecenieket különösen érdekli, melynek felfedezésében **dr. Veress István** is közreműködött. Az ingyenes előadás ma délután 6 órakor lesz az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1, 3-ik ajtó, II. em.) a távollévő **dr. Ormós Pál** előadása helyett.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam szerdai előadóját.** Szerdán, február 11-én délután 5 órakor **Csiló András dr. egyetemi ny. r. tanár** tart előadást a fogszúról, mint népbetegségről vetített képekkel. Utána **Boldisár Kálmán dr. ny. városi főjegyző** tart előadást Magyaralföldi földbirtokok címen. Ebben főképpen azt ismerteti, hogy hogyan alakult a mostani birtokhelyzet, amely a mai földbirtokpolitikanak az alapja. Mind a két előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik Debrecen város művelt társadalmának minden rétegében. Az előadás a Déri Múzeum jól fűtött termében lesz. Belépődíj nincsen. Pontos megjelenést kérünk.

— **Hajdú vármegye januári állategészségügyi állapota.** Dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi főtanácsos jelentése szerint Hajdú vármegye állategészségügyi állapota januárban a következőképpen alakult: Az állategészségügyi állapota Hajdú vármegyében január hónapban ezen időszaknak megfelelő volt. A hivatalból kimutatandó ragadós állati betegségek közül fellépett a sertéspestis Balmazújváros községben és Hajdúhadházi községben, továbbá Hajdúnánás megyei városban, a baromfikolera Balmazújváros községben. Megszűnt a juhhimlő Kaba községben. Az állatforgalom január hónapban a következő volt: Vasúton szállított el 60 drb ló, 96 drb két éves felül és 47 drb két éves aluli szarvasmarha, 1258 hizott sertés, 142 drb sovány sertés és 117 drb szüldő. Gépkocsin elszállításra: 14 drb hizott sertés került. Ezek szerint az állatforgalom a múlt haviforgalomhoz viszonyítva a lovaknál és a hizott sertéseknél erősen emelkedett, a szarvasmarhákban tovább csökkent, de csökkent a sovány sertések és szüldők forgalma is.

Katonai és polgári előkelőségek az Iparosok műsoros estjén

A táncestély rendezése az Arany Bika-szállóban

Az osztálysorsjáték huzása

Table with 2 columns: Amount and Winner. Rows include: 20.000 pengőt nyertek: 33 855 93891; 5000 pengőt nyertek: 31801 47681; 3000 pengőt nyert: 20300; 2000 pengőt nyertek: 15214 44039; 1000 pengőt nyertek: 1203 13522 50196; 800 pengőt nyertek: 12850 23174 24251; 600 pengőt nyertek: 11492 28713 40678; 500 pengőt nyertek: 855 3342 12262; 300 pengőt nyertek: 2926 5467 8459; 200 pengőt nyertek: 21924 28318 29129 32224; 100 pengőt nyertek: 36408 43083 44786 45838 46698; 50 pengőt nyertek: 50409 51901 53838 56421 57583; 25 pengőt nyertek: 60930 61489 69854 74682 76679; 10 pengőt nyertek: 82232 82484 84216 85407 91327; 5 pengőt nyertek: 95321 95549.

SZINHAZ

SZINHÁZI MŰSOR:

Kedden este: A szökéssel mindig baj van. Premier-bérlét. Szerdán este: A szökéssel mindig baj van. B. és szabadbérlet. Csütörtökön este: Bob hereg. Mérsékelt helyárakkal.

A SZINHÁZI IRODA JELENTI:

Ma, kedden este premiebérléssel a páratlanul mulatságos Vasváry-vígjáték. A szökéssel mindig baj van bemutatója. Szerdán este B. és szabadbérlettel megy a Szökéssel mindig baj van.

Csütörtökön este mérsékelt helyárakkal: Bob hereg. Péntektől Szondi Biri fővárosi primadonna vendégfellépéssel a remek, mulatságos operett-újonság: Csipkefátyol.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1942. évi II. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1942. február 10-ig (15-ike vasárnapra esik) fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárban, vagy pedig a 31.713. sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi Adóhivatal.

SPORT

SZOLNOK—DVSC 6:3 (2:1)

Vasárnap délután a debreceni nagyerdei Stadionban több mint ezer néző előtt mérte össze erejét a DVSC a Szolnokkal. Dr. Nagy Zoltán sárga és két csapat a következő összeállításban állott fel kezdéshez:

DVSC: Kőrödi — Csokai, B. Nagy — Orosz, Gere, Zilahi — Kristóf, Berecz, Szabó, Mester, Serfőző. Szolnok: Horváth — Csabai, Kispéter — Schmezi, Szücs, Fazekas — Szántó, Kolláth, Laborez, Nagy, Korom.

A mérkőzés a DVSC lendületes támadásával kezdődött és a 10. percben Mester átadásából Szabó megszerezte a vezetést. Utána a 20. percben Kristóf beadásból volt eredményes Szabó. A gól felváltan az egyik és a másik irányba. Kőrödi kapuja ellen. A 24. percben Kolláth, míg a 28. percben Korom volt eredményes. A félidő végeredményét Mester előrevágott labdájából Szabó állította be.

A második félidőben a vendégek vezették a játék irányítását és már az első percekben meglepték a DVSC-t. A 3. percben Kőrödi hibájából Laborez egyenlített, a 7. percben pedig a kifutó kapus mellett Kolláth szerelte meg a vezetést. A következő gól szerzője a 26. percben ismét Kolláth volt, míg a végeredményt Laborez állította be a 36. percben.

A Szolnok már most is ragyogó formában van és ebben az arányban is részvétel a győzelemre. Különösen Horváth, Kispéter, Szücs, Laborez, Nagy és Korom tett ki magáért. A DVSC még nagyon szezonlejárta formában van. A kapuban Kőrödi sokszor bravúrokat csinált, de sokszor fölöslegesen futott ki. A hátvéd közül Csokai már most is jó formában van. B. Nagynak még sokat kell javulnia, hogy ősi formáját elérje. A felezőben Orosz sokszor indokoltan cipeli magánál a labdát és még isztan helyzetben is ellenfélnek adja le. Gere nem csinált különösebb hibát. Ennek a sornak Zilahi volt a legjobb embere, aki máris nagy formában van. A csatársorban az első félidőben Kristóf a jobbabb az is jól játszott. Berecz még nincs lö-

mában Örvendés Szabó formajavulása és gólképessége. Mesterrel sokat nyertek a vasítások. Serfőző bánszelen biztalan mozgott, de még sokat kell fejlődnie. A második félidőben Siddik is helyet kapott a csapatban jobbszelen. Talán meg jobbszélőt is lehetne ebből a fiatal csapatból faragni, de ezen a mérkőzésen is lehetett látni, hogy az ő helye belül van. A kapu előtt mindig ott található és egy ilyen szemfüles csatár mérne a DVSC-ben.

Barátságos mérkőzések eredményei: Ujvidéki AC—Testvérisk 3:2 (3:1), ETO—MAVAG 7:2 (4:2), WMFC—SBTC 3:2 (3:1), Ujpest—UTE 11:2 (6:1), DIMAVAG—Helyőrségi válogatott 15:2 (7:0), Elektromos—Lampart 1:2 (3:2), Nagyvárad I.—Nagyvárad II. 13:4 (1:3), Kispest—BVSC 6:2 (3:2), Ferencváros—BSZKRT 9:3 (2:1), Gamma—Vasas 8:0 (2:0), Kolozsvári AC I.—Kolozsvári AC II 9:3 (7:3), Szeged—SZVSE 10:2 (6:0).

A vasárnapi Magyar Kupa fordulója: BSZKRT—Szeged, BVSC—Ujpest, MOVE PAETE—Lampart, Nagyvárad—Szolnok, UAC—SZVSE, K. Rákóczi—Ferenváros, NAC—Elektromos, Percecs—SBTC, DVSC—Kolozsvári AC, DIMAVAG—Kispest, MOVE Rákoshegy—Gamma, LTE—WMFC, Haladás—MAVAG.

Az ökölvívó csapatbajnoki küzdelmeket vasárnap folytatták Budapesten. A BVSC 11:5 arányban győzött a MPSE ellen, a BSZKRT ugyanilyen arányban verte az FTC csapatát és így az első helyre került.

A Budapesten megrendezett válogató versenyen a debreceni Tarányi mind a görög-római, mind a szabadfogású birkózásban vereséget szenvedett a BVSC versenyzőjétől, Kovácsától.

A római kupában érdekelt nemzetek: Németország, Magyarország, Horvátország és Olaszország képviselőinek részvételével rendezett nemzetközi tenisz értekezleten kimondták, hogy mindkét díjért a négy nemzet férfi és női játékosai ebben az évben is versenyezni fognak. A római kupát Magyarország védi, a női játékosok pedig Németország.

Közzgazdaság

BUDAPESTI TERMENYTOZSDE

Néhány mázsa heremag, kendermag, komlóslucerna és repamag volt a gabona-tőzsde magpiacának forgalma.

Kötések: loheremag 3 mázsa fehér bárcás 325, 16 mázsa fehér bárcás 325, 2,5 mázsa fehér bárcás 325, budapesti paritás Kendermag 28 mázsa vető 120 ab feladóállomás Baltacimmag 10 mázsa vető 117, budapesti paritás. Fehérheré 13 mázsa 320, ab feladóállomás. Somkő 3,5 mázsa minta szerint 145, ab feladóállomás Komlóslucerna 75 mázsa 200, ab feladóáll Repamag 20 mázsa cukor 275, 27 mázsa takarmány 266, Budapest.

Nyilttér

NYILATKOZAT

Alulírott, kijelentem, hogy a debreceni özv. Kövesi Károlyné-féle hírlapterjesztő vállalatot folyó év január hó 12-én véglegesen átvettem. Ezen idő óta tehát a fenti hírlapterjesztő vállalat tulajdonosa kizárólag én vagyok és annak irányítását is magam intézem. Minden ezzel ellenkező állítás valótlán. Debrecen, 1942. február hó 8. Széles Ferenc.

HIRDETMÉNY

Ertesítjük a t. Utazóközönséget, hogy a munkabérek 15 százalékos drágulása következtében, a m. kir. Kereskedelmi- és Közlekedésiügyi Miniszter úr folyó év január hó 30-án kelt 9037-X. 1942. számú engedélye alapján az üzemünkben levő helyközi autóbusszjáratok menetidejét folyó év február hó 13-tól, péntektől kezdődően 4 százalékkal felemeljük. Az új viteldíjakra vonatkozóan felvilágosítással az autóbussz kalauzok és az autóbussz fókalanusz szolgálnak.

Ezzel kapcsolatban értesítjük a t. Utazóközönséget arról is, hogy a m. kir. Kereskedelmi- és Közlekedésiügyi Miniszter úr 91.927-X. 1941. számú rendelete, amely szerint autóbusszvonalaink a helyközi menetidőre jegyek, fizetvéseket kedvezményes jegyek és kedvezményes áru menetidőre jegyek kiadása szünetel, tovább intézkedésig érvényben marad. Tehát csak egyszeri útra szóló rendszerű menetjegyeket szolgáltunk ki. A Debreceni Helyi Vasúti Üzemeltetőség.

A debreceni kir. járásbírósg. mint telegkönyvi halóság. 35258.1911. tk. sz. 6-7993-1961.

ARVERESI HIRDETMÉNY-KIVONAT M. kir. kincstár (képv. a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság által) végrehajtónak Demeter Lajos debreceni lakos (képv. Dr. P. Papp Ignác ügyvédnek által) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telegkönyvi halóság a végrehajtási árverést 16 P 41 f. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 14802. sz. tkvi betétben felvett A. keresztl. I. sorszámú 20267-13. hrszámú és a Lőversenyter mellett levő 300 négyszögöl házhelyre, amelyen az adó és értékbizonyítvány szerint Hangyás-u. 15. sz. a. lakóház épült 1500 ar. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1942. évi május hó 26. napján délelőtt 10 órakor a telegkönyvi halóság helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. szám, I. ajtó) fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugranynyi százaléka kell kiegészíteni. Debrecen, 1942. évi január hó 8-án. Dr. Bónyi sk. kir. bír. Kiadmány hitelesség: Hegedűs, kiadó.

EZEKRE VAN ÖNNEK SZÜKSÉGE:

Az öntegyelemzés művésze 3 P. Gyümölcsételek és nyersfőzelékek 2 P. Rogyan éljen a szívhajos ember? 2.60 P. Természetes gyógymód és táplálkozás 1.80 P. Napfürdőzés és a napfény hatása 2.60 P. Az érelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése 1.50 P. Nyerskoszt. A nyers diéta, mint természetes gyógytényező 3 P. A szépitő sebésztről 2.60 P. A reumás bajok házi kezelése, reumás betegek számára 2.40 P. A visszeres láb, a visszértágulat megelőzése és gyógyítása 1.80 P. Ischiás és derékfájás (Hexenschuss, lumbago) megelőzése és gyógyítása 1.80 P. Lúdtalp, bokasüllyedés és egyéb lábfejbetegségek megelőzése és gyógyítása 1.80 P. Idegesség és ösztönlet 3 P. A nő a változás korában 2.60 P. A fiatal anya. Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak 3.60 P. Gyermekét akarok! 1.80 P. A női betegségekről. Megelőzés és gyógyítás, 3. 40 pengő. Kapható: a DEBRECENI UJSAG könyvosztályán, Ferenc József-út 56.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Ralagh István

APRÓHIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott

Szakácsnőt keresek hosszú bizonyítvánnyal Budapestre február 15-ére. Jelentkezni délutánonként 3-4-ig Szabó Ferencné címén, a vármegyeházán lehet. 1337

Perfekt szakácsnőt keresek vidékre március 1-re előkelő házhoz, ki a cukrászathoz is ért. Jelentkezni délutánonként 3-4 között Szabó Ferencné címén a vármegyeházán lehet. 1338

Betöltendő állás nőknek

Foglalkozást nyer intelligens, főleg házias leány, koszt nélkül. Batthyány 16, Keresztérpület. 1357

Betöltendő állás férfiaknak

Egy napszámos fiú felvételük, Oláh Károly-u. 8. 1323

Bútorozott szoba

Két elegáns bútorozott szoba kiadó, Magoss György-ter 23. 1356

Különböző méretű kis bútorozott szoba kiadó Komlóssy-út 15. sz. 1360

Ajánlat

Debreceni művészlevezőlapok sorozatunként vizuális eladók, trafikok, üzletek részére ismét kaphatók a Debreceni Ujság-Hajdúföld kiadóhivatalában. 408 Gobelinképek, párnák pamutokkal, fehérneműk, monogramok timzése Pethő kézimunka szaküzletében - Szent Anna-u. 10. szám. Zászlókeresztés. 1933

Feliratok üzletekbe, hivatalokba kaphatók a kiadóhivatalban, Piac-utca 56. megyeháza mellett. (Tilos a dohányzás, Hittelnél, Bejárat, Kime-nél, Idegeneknek tilos a bemenet, Magyar üzlet és még sok más szöveg Prác-utca 28. 1086

Rozsda és savmentes evőeszközök nagy választékban Tóth Gyula vasüzletében

Övöhely, Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás. Iroda, Pénztár stb. felíratú táblák darabonként 20 fillért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56. szám.

Széna. Nádudvaron 328. szám alatt, betonút mellett két kazalban eladó. Érdeklődés: Plébánia, Dévaványa, Szolnok m. 1320

Hangszer

Egy jó, Pokorny gyártmányú zongora eladó. — Értekezni Kossuth-utca 12-14. sz. I. emelet. 1359

Rádió

Rádiót minden typutst vegyen előnyös részletre is Szabó Lajos műszerész-től, Csapó-utca 84. Javítások garanciával olcsón. Telefon: 32-54. 573

Rádió nagyteljesítményű eladó. Bíró, Fodrászútel, Ferenc József-út 58. 1329

Bútor

Sajátkészítésű kombinált szekrények, ebédőkháló, előszoba, konyhaberendezések, amerikai és rendes íróasztalok, matracok, hencserek — magyaros bútorok és mindenféle asztalos és kárpitos munkát megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kispárosok bútorlakalata: Vár-u. I. szám, Zenvedérpület. 1055

Alig használt modern ebédő és háló, 4 méteres gyönyörű kelim szőnyeg és asztalterítő sűrűsően eladó. Megtekinthető 11 —ig. Rákóczi-u. 4. földszint jobb. 1321

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Prác-utca 28. 1086

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salomon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Modern háló, konyha berendezés, dívány, szőlen, kombinált szoba, íróasztal eladó. Kossuth-u. 51. 1322

Birtokbérlet

20 holdas termő gyümölcsös Debrecen mellett 5 szobás úri lakással, megfelelő mellékkelhelyiségekkel, áthelyezés miatt bérbe kiadó. Értekezni: viléz Huszár Endre, esperes, Kolozsvár, Fejedelm-u. 14. 1338

Eladó föld

20 és 80 kat. föld fekete föld eladó. Értekezni József kir. hg-u. 7. dr. Háló Tibor, ügyvédnél. 1319

Eladó ház

Homokkert, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékkelhelyiségekkel, 700 kvadrát jölleremű szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni nygánott. 1966

Eladó házhely

Olcsó házhelyek a Főroszlay-úton. — Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működgyárhoz. — Fürdő-utca 2. sz. 1210

Eladó ingóság

Egy új ígás szánya, három eplinges eladó, ára 80 P. Virág-u. 11. Ny 1509

Elveszett

Elveszett a siugósáncan egy Cyrus márkájú nikkelt szőbera. Belsőfedelén kézírásos: ajánlás van 1938 okt. 29-i dátummal. Kérjük a megtalálót, hogy jutalom ellenében szolgáltassa be a Horthy-né Leánykoll.-ba. 1303

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén Igazgató: Semagyi Gébor.